

Bistriški Odmevi

glasilo Občine Ilirska Bistrica

april 2018

št. 71

5280 izvodov

brezplačno

KROŽIŠČE PRI
BLAGOVNICI

VABILO NA OTVORITEV REKONSTRUIRANE
PARTIZANSKE BOLNICE ZALESJE

SLAVNOSTNO ODPRTJE
MOSTU NA BAČU

V 71. številki *Bistriških odmevov* pišemo o uradnem odprtju mostu na Baču in uspešno zaključeni gradnji parkirnih prostorov na območju zdravstvenega doma in lekarne. Nove površine niso dobrodošle le za voznike, ampak so izjemno pomembne tudi za varnost pešcev in otrok, ki v lepem vremenu pridejo peš v šolo.

Vaščani Dolenj si bodo lahko prebrali, kako bo potekala prenova ceste skozi njihov kraj.

O tem, kako pomemben je svež zrak v našem stanovanju, boste izvedeli v članku *Prezračevanje prostorov*.

V rubriki *Varstvo okolja* objavljamo, kje bodo potekle akcije zbiranja kosovnih odpadkov in hkrati pozivamo občane, da z odpadki ravnaajo odgovorno in jih ne odlagajo v naravi.

Bistriški Alfisti so na »placu« pripravili že peto srečanje ljubiteljev italijanske znamke avtomobilov Alfa Romeo. Veliko število udeležencev je potrditev, da so na dobri poti, da druženje s klubi iz regije postane tradicionalni dogodek na Bistriškem.

Članice Ženske pevske skupine *Tuščak* so ob svoji deseti obletnici nastopanja priredile zanimiv koncert, ki je v cerkev sv. Ane na Baču privabil veliko število poslušalcev.

Aprilska številka je kulinarično obarvana, saj objavljamo recepte za slastne štruklje.

12. maja 2018 bo na Ostrožnem Brdu potekala slovesnost ob otvoritvi rekonstruirane Partizanske bolnice Zalesje. Na prireditvi bo spregovorila slavnostna govornica in uveljavljena igralka Lara Jankovič, kot posebni glasbeni gostje pa bodo nastopili člani Tržaškega partizanskega pevskega zbora.

Drage občanke in dragi občani!

Dovolite mi, da vas povabim na odprtje Partizanske bolnice Zalesje, ki je simbol pokončnosti in upora naših prednikov proti okupatorju. Pridružite se nam na Ostrožnem Brdu v soboto, 12. maja, ob 11. uri in skupaj proslavimo ta poseben dan!

Tjaša Kaluža, odgovorna urednica

Vaše prispevke za majsko številko pričakujemo najpozneje do 15. MAJA 2018 na elektronski naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si

Več informacij o dogodkih in uradnih objavah najdete na spletni strani Občine Ilirska Bistrica: www.ilirska-bistrica.si

AKTUALNO

Krožišče pri blagovnici	3
Slavnostno odprtje mostu na Baču	4
Prometne zagate na območju lekarne in zdravstvenega doma so preteklost	6
Vojkov drevored zasijal v novi podobi	8
Dom na Vidmu bo kmalu postal upravno središče	9
Dolenje dobivajo novo podobo	11
Vabilo na otvoritev rekonstruirane Partizanske bolnice Zalesje	12

OBČINSKI ODMEVI

Kontaktne podatke organov in javnih zavodov v občini Ilirska Bistrica	13
---	----

GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM

Sistem SPOT	14
Prezračevanje prostorov	15
Festival Kraška gmajna letos prvič tudi na gradu Prem	17

VARSTVO OKOLJA

Akcija zbiranja kosovnih odpadkov	18
-----------------------------------	----

ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV

Bistriški Alfisti »na plac« privabili številne italijanske lepote	20
Jezikovni nasveti	22
Kotiček za zdravje	22
Vonj po domačih štrukljih	26

SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE

Zanimiv projekt »Teden domače kuhinje«	27
Večgeneracijski center Dom na Vidmu	28
Laični tečaj nege bolnika na domu	31
Zdravstveni dom Ilirska Bistrica	34

KULTURA

10 let delovanja Ženske pevske skupine Tuščak Bač	37
Pariški utrip v Galeriji Doma na Vidmu	38
Andreja Kranjec na Videofestivalu narave v Ljubljani	39
Naj vas opija samo poezija!	41

ŠOLSTVO IN ŠPORT

Svet v učilnici – obisk študentke iz Litve na OŠ Dragotina Ketteja	42
Starejši košarkarji OŠ Antona Žnideršiča slovenski podprvaki	43
11. Bistriški tek in 2. Milanja trail	45

NAPOVED DOGODKOV

Koledar dogodkov v občini Ilirska Bistrica	47
--	----

RAZVEDRILLO

Nagradna križanka Bistriških odmevov	48
--------------------------------------	----

Bistriški odmevi – glasilo Občine Ilirska Bistrica

Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica | **Odgovorna urednica:** Tjaša Kaluža | **Uredniški odbor:** Boštjan Primc, Adriana Kocjančič, Špela Barba, Maja Uljan, Stanislav Zver, Anja Zidar in Nevenka Ujčič | **Sedež uredništva:** Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica | **E-naslov:** odmevi@ilirska-bistrica.si | **Lektoriranje:** Tamara Roje | **Oblikovanje in grafična postavitev:** Ida Demšar, Design Demšar d.o.o. | **Tisk:** PRESENT d.o.o., Dolenjska cesta 43, 1000 Ljubljana | **Naklada:** 5280 izvodov | ISSN 2536-2917 | Glasilo brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica. | Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Avtorica nepodpisanih člankov je odgovorna urednica. Prispevkov ne honoriramo. | **Fotografije:** arhiv Andreje Kranjec, Andrej Vrh, Andreja Rolih, Mateja Bubnič, Vanja Delost, Matjaž Vrh, Helena Kalčič, Patricija Dodič, Stojan Spetič, Petar Nikolić, Nives Memon, Helena Hrvatin, Karmen Udovič, Marko Vidmar, Lucijan Batista, Mateja Kakež, Maja Uljan, Marjan Krebelt, Tjaša Kaluža, Literarno društvo Ilirska Bistrica, Društvo upokojencev Ilirska Bistrica, Tekoško društvo Bistrce, KK Plama pur, DSO Ilirska Bistrica, DC Sonček, Sožitje, RK Ilirska Bistrica, KŠIB Ilirska Bistrica, Gimnazija Ilirska Bistrica, OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica in Javno podjetje Komunala Ilirska Bistrica, d.o.o. | **Fotografija na naslovnici:** Tjaša Kaluža

KROŽIŠČE PRI BLAGOVNICI

Krožišče pri blagovnici pomembno pripomore k boljši prometni varnosti, saj uspešno umirja hitrost prometa in skrbi za boljšo pretočnost prometnih tokov skozi mesto.

Prejšnje trikrako krožišče s pravokotnim sekanjem smeri je imelo veliko število konfliktnih točk v križanju prometnih smeri, zato se je Občina Ilirska Bistrica odločila za sodobnejšo obliko krožišča, ki sledi evropskim smernicam o varnosti v prometu.

Zaradi gradnje novega krožišča se na vzhodni strani ni posegalo v robne parcele, stavbe in ureditve, zahodna stran pa je doživela nekaj sprememb. Z izgradnjo krožišča so prebivalci stanovanjskega bloka in lastniki lokalov na naslovu Vojkov drevored 2 dobili prenovljen uvoz na parkirišče, pločnik in zelenico,

odslej pa bodo svoje avtomobile lahko parkirali na urejenih parkirnih površinah vzdolž Gregorčičeve ulice.

Pomembna novost v prometu ob krožišču je dovoljeno zavijanje iz smeri Trnovega na Župančičevo ulico, saj je bilo doslej tovrstno zavijanje prepovedano. Olajšan dostop do Župančičeve ulice pa obenem pomeni tudi bistveno lažji dostop do Doma starejših občanov Ilirska Bistrica, do katerega se je prej dostopalo le preko Titovega trga.

Pred trgovino Kik bodo na novo urejene parkirne površine, namenjene parkiranju strank in obiskovalcev.

Pešci se lahko nemoteno gibljejo po novo urejenih pločnikih, za prečkanje cestišča pa so izvedeni prehodi za pešce preko vseh krakov krožnega križišča.

V okviru projekta izgradnje krožišča so bile obnovljene elektroenergetske naprave in javna razsvetljava; zgrajeni so bili novi kanali v ločenem sistemu; novo pa je tudi odvodnjavanje z izvedbo meteorne kanalizacije. Nov fekalni in nov meteorni kanal iz smeri Gregorčičeve ceste proti Bazoviški cesti bosta služila za kasnejše ločevanje priključkov obravnavanega območja in nadaljevanje izvedbe ločenega sistema kanalizacije.

Preureditev navadnega krožišča v krožno križišče sledi težnji za izboljšanje prometne varnosti vseh udeležencev v prometu in boljši prepustnosti cest v Občini Ilirska Bistrica. ●

SLAVNOSTNO ODPRTJE MOSTU NA BAČU

V četrtek, 12. aprila 2018, sta ministrica za obrambo Republike Slovenije Andreja Katič in župan Občine Ilirska Bistrica Emil Rojc slavnostno prerezala trak mostu na Baču, ki vaščanom Bača in Koritnic zagotavlja učinkovito in trajno zaščito pred poplavami.

»Vesela sem, da danes odpiramo most, ki predstavlja stičišče lokalne ceste Bač – Koritnice. S to pridobitvijo bo omogočena varnejša uporaba streljšča Bač za usposabljanje Slovenske vojske, obenem pa zagotavlja tudi boljšo infrastrukturo za potrebe sil zaščite in reševanja ter prinaša večjo varnost okoliškim prebivalcem,« je v svojem nagovoru izpostavila ministrica za obrambo Andreja Katič.

Da je bila izgradnja mostu nujna, je potrdil tudi ilirskobistriški župan Emil Rojc: »S postavitvijo mostu, ki ga danes odpiramo, je dokončno rešena povezava Bač – Koritnice, saj bo most tudi v najbolj neugodnih vremenskih razmerah omogočal prometno povezavo Bač – Koritnice – Knežak. Most je izredno pomemben, ker pomeni »zadnji kamen v mozaiku ukrepov«, ki jih je naša skupnost naredila s ciljem trajne zaščite tega področja pred poplavami«.

Ministrica je pohvalila zgledno sodelovanje med Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije in Krajevno skupnostjo Knežak: »Slovenska vojska je v službi domovine. Domovino pa predstavljate vi – državljanke in državljani. Skupaj se borimo za to, da bomo imeli lep in varen svet. Verjamem, da bo ta most predvsem most povezovanja in sodelovanja med obrambnim resorjem in lokalnimi skupnostmi«. Župan Rojc pa dodal, da vzorno sodelovanje med Občino Ilirska Bistrica in Slovensko vojsko temelji na koordinacijski skupini, ki načrtuje in usklajuje skupne investicije, saj je: »zelo pomembno, da ima Krajevna skupnost možnost usmerjanja sredstev v tiste investicije, za katere meni, da krajanom v danem trenutku najbolj koristijo«.

POPLAVE NA BAČU V PRETEKLOSTI

Po pripovedovanju domačinov pisni viri prvič omenjajo katastrofalne poplave na Baču v letu 1805. Takrat naj bi bil pod vodo večji del naselja in sicer naj bi voda segala do slemen hiš. Poplave so do sedaj prizadele krajevno skupnost iz dveh razlogov. Prvi je dvig podtalnice na kneškem polju, ki zaradi konfiguracije terena ni mogla odteči, drugi razlog pa je premik izvira reke Pivke, ki ob obilnem deževju in visokem vodostaju v cerkniškem jezeru prične izvirati nad Koritnicami in v tem primeru ogroža vsa tri naselja Knežak, Bač in Koritnice.

»V februarju 2014 smo bili prvič priča dvigu podtalnice. Na kneškem polju se je oblikovalo jezero, ki je ogrožalo imetje občanov v niže ležečih predelih Knežaka in Bača. Kljub izrednim naporom civilne zaščite, ki je mobilizirala enote Slovenske vojske in gasilske enote iz celotne države, se je voda vztrajno dvigala. Na pobudo domačinov smo se odločili izkopati prekop na mestu, kjer so to poskušali krajan v letu 1805, vendar jim zaradi izredno skalnatega terena in zgolj z uporabo lopat ter krampov načrt ni uspel. Tokrat je bilo drugače, dva stroja sta ob izjemnih napori posadki, 300 metrov dolg in več kot 4

metre visok prekop izkopal v dobrih dveh dneh. S tem sta bila Knežak in spodnji del Bača trajno zaščiten pred poplavami zaradi podtalnice,« je učinkovito rešitev pred stoletnimi popravami pojasnil župan Rojc.

Uspešna sanacija pred poplavami pa ni pomenila trajnosten rešitve pred stoletnimi vodami, saj so se v novembru istega leta poplave ponovile, le da je voda tokrat vdiral skozi Bač iz smeri Koritnic. Posledica je bila zalito središče Bača in ponovno nabiranje vode v Kneškem polju, vendar tokrat Knežak ni bil ogrožen, ker je februarja zgrajeni prekop odigral svojo vlogo z odvajanjem vode, ko je le-ta dosegla kritični nivo. Tudi tokrat so posredovali gasilci, civilna zaščita in Slovenska vojska, ki so s protipoplavnimi vrečami in prečrpavanjem vode poskušali preprečiti vdor vode v stanovanjska poslopja na Baču. Žal je bil hudourniški tok tako močan, da se je cesta skozi Bač spremenila v deročo reko, ki je uničevala imetje občanov in katastrofalne razmere so zahtevale hitro ukrepanje.

»Skupaj s civilno zaščito, gasilci in krajevno skupnostjo smo se odločili preusmeriti hudournik mimo Bača preko polja po tako imenovani »Čički cesti«. Za izdelavo prekopa v dolžini nekaj manj kot 1000 metrov smo s štirimi stroji delo opravili v dobrih osmih urah. Globina prekopa se giblje od 0,5 m do 3 m. Na tej strugi leži tudi most, ki ga danes odpiramo. Z omenjenim posegom smo sicer trajno obvarovali Bač, vendar sta bili cesti Bač - Koritnice in Knežak - Koritnice poplavljeni in prekopani; s tem pa sta bili vasi Koritnice in Bač skorajda odrezani od ostalega sveta,« se je udarniške akcije na mostu, ki sedaj trajno rešuje poplavno problematiko tega območja, spomnil Rojc.

Večinski delež za izgradnjo mostu v približni vrednosti dvesto tisoč evrov je v okviru sporazuma med Slovensko vojsko in Krajevno skupnostjo Knežak prispevala Slovenska vojska, ostalo je primaknila Občina Ilirska Bistrica. Omenjeni sporazum se nanaša na so-uporabo infrastrukture za civilne namene in potrebe Slovenske vojske v okviru uporabe strelišča Bač ter predstavlja dobro prakso sobivanja vojaških sil in domačinov.

PESTER KULTURNI PROGRAM

Slabe vremenske razmere niso ustavile domačinov in vabljenih gostov, ki so si ogledali vsebinsko izpolnjeno priredi-

tev, ki jo je popestrilo Kulturno društvo Tuščak Bač. Članice in člani lokalnega društva, ki letos praznuje desetletnico obstoja, so pripravili bogat repertoar, ki je z zvoki trobente in harmonike, ob plesnih korakih otroške folklorne skupine ter recitacijah otrok lepo predstavil ustvarjalnost in kulturo bačke mlajše generacije. ●

PROMETNE ZAGATE NA OBMOČJU LEKARNE IN ZDRAVSTVENEGA DOMA SO PRETEKLOST

Na širšem področju zdravstvenega doma je obiskovalcem na voljo kar 99 parkirnih površin, pešcem pa je omogočen varen dostop do lekarne, zdravnika in šole.

Zaradi pomanjkanja parkirišč na področju lekarne in zdravstvenega doma je Občina Ilirska Bistrica pristopila k celostni ureditvi omenjenega področja. Nova prometna ureditev zajema izgradnjo dveh novih priključkov, preureditev parkirišča pred lekarno, razširitev parkirišča ob soslednem bloku na Gre-

gorčičevi 8 b, prenovo parkirnih površin med stanovanjskim blokom in zdravstvenim domom, prenovo parkirišča pred zdravstvenim domom in izgradnjo novih parkirnih mest pod stavbo.

Za obiskovalce lekarne je sedaj na voljo 11 parkirnih mest, 3 bočna parkirna mesta in en prostor, ki je namenjen invalidnim osebam. Na preurejenem parkirišču pred stanovanjskim blokom je prostora za 29 avtomobilov, dve mesti pa sta rezervirani za invalide. Motoristi svoje motocikle lahko parkirajo na treh parkirnih mestih, rezerviranih zanje. Parkirišče med stanovanjskim blokom in zdravstvenim domom ima 8 parkirnih mest, od katerih je 6 rezerviranih za službena vozila, dve prostornejši parkirni mesti pa sta za invalide osebe. Pred zdravstvenim domom je po novem urejen dvosmerni promet, kar pomeni, da bočnih parkirnih površin ob sami stavbi ni več. Za obiskovalce zdravstvenih storitev je na voljo 11 parkirnih površin in mesto pred samim vhodom v zgradbo, ki je namenjeno gibalno oviranim pacientom. Na platoju pod zdravstvenim domom je na novo urejenih 24 parkirnih površin in 3 parkirišča za invalide. Pred garažami reševalne postaje je za službena vozila rezerviranih 6 parkirnih mest.

Na omenjenih površinah pa je odlično poskrbljeno tudi za pešce, ki se lahko varno gibljejo po novo zgrajenih pločnikih in varno prečkajo parkirne površine na označenih prehodih za pešce. Obstoječi hodnik za pešce ob Gregorčičevi cesti se je ohranil, učenci pa po novem lahko varno dostopajo do dvorišča pred

Osnovno šolo Dragotina Ketteja po zanje zgrajeni pešpoti.

Z ureditvijo omenjenih priključkov in parkirišč je Občina Ilirska Bistrica uspešno zaključila projekt *Varna pot v šolo*, s katerim se je opazno izboljšala prometna varnost na območju lekarne, zdravstvenega doma in Osnovne šole Dragotina Ketteja. Ustrezno urejene površine za pešce in mirujoči promet, izboljšana prometna pretočnost in sprostitev intervencijskih poti našim občanom vsakodnevno lajšajo dostop do omenjenih ustanov in skladno z evropskimi smernicami o varnosti v cestnem prometu skrbijo za visoko prometno varnost vseh udeležencev v prometu. ●

VOJKOV DREVORED ZASIJAL V NOVI PODOBI

250 metrov novega asfalta je iskreno razveselilo vse voznike, ki vsakodnevno vozijo po Vojkovem drevoredu od železniške postaje do Gubčeve ulice. Pešci in rekreativci radi uporabljajo nove pločnike za sprehod in tek.

Poškodovano cestišče ulice Vojkov drevored na odseku med Gubčevo in Tomšičevo ulico je dobilo novo podobo, ki razveseljuje vse občane.

Na delu novo asfaltirane ulice Vojkov drevored sta urejena hodnika za pešce na obeh straneh, ki sta prijazna do invalidnih oseb, saj imata klančine tako na urejenem prehodu za pešce kot tudi na zaključkih obeh pločnikov.

Dve avtobusni postajališči zagotavljata varno vstopanje na avtobus in varno sestopanje z njega. Na južnem avtobusnem postajališču je predvidena izgradnja nadstrešnice, ki bo čakajoče po-

tnike zavarovala v primeru slabega vremena.

Ob cesti proti trgovskemu centru so na voljo bočni parkirni prostori, ob železniški postaji pa je prav tako predvidena izgradnja parkirnih mest za bočno parkiranje.

V okviru projekta rekonstrukcije Vojkovega drevoreda se je na omenjenem odseku uredilo vodovod in hidrantno omrežje, odvodnjavanje odpadnih in meteornih voda, električno omrežje, javno razsvetljavo in telekomunikacijsko omrežje. ●

DOM NA VIDMU BO KMALU POSTAL UPRAVNO SREDIŠČE

V prenovljene prostore Doma na Vidmu se bodo že jeseni preselili Upravna enota Ilirska Bistrica, Center za socialno delo Ilirska Bistrica in Urad za delo Ilirska Bistrica. Vsi državni organi bodo tako pod skupno streho, saj v stavbi že delujejo davčna in geodetska uprava ter kmetijsko-svetovalna služba.

»Namen selitve v Dom na Vidmu je ta, da bodo odslej vsi državni organi na enem mestu in bodo s tem tudi storitve bolj pregledne ter prijazne za naše občane. Če umestimo državne organe v eno stavbo, ta postane last države, kar pomeni, da ni več potrebno plačevati najemnine in posledično se zmanjšajo stroški obratovanja, mi pa imamo s tem bistveno večjo garancijo, da bodo ti državni organi ostali v Ilirski Bistrici,« je razvoj kulturno-administrativnega središča Ilirske Bistrice predstavil župan Emil Rojc.

Že pred desetimi leti je na Občini Ilirska Bistrica zorela ideja o tem, da bi se državni organi vselili v Dom na Vidmu, a takrat so bili glavni pomisleki,

da stavba ni energetske varčna, da ima problematičen dostop in nima urejenih parkirnih površin.

V letu 2014 je Občina Ilirska Bistrica s pomočjo evropskih sredstev izvedla energetske sanacije objekta, ki je zajemala izolacijo fasade, zamenjavo oken, zamenjavo ogrevanja s kurilnega olja na pelete, obnovo kurilnice in izolacijo strehe. V okviru Varne poti v šolo so uredili dostop do stavbe in parkirnišče. V tem času je Občina 2081 m² uredila za svoje potrebe. Uredili so galerijo, malo dvorano, atrij, prostor za pogostitve, večnamensko dvorano za rekreacijo in pisarno častnega konzula Ruske federacije, ki jo uporablja tudi Večgeneracijski

center. Ostale površine so ostale neizkoriščene.

Leta 2008 je bila stavba v lasti Ministrstva za obrambo, s katerega je prešla pod okrilje Ministrstva za kulturo, to pa je stavbo preneslo na Občino Ilirska Bistrica pod pogojem, da se objekt uporablja za kulturne dejavnosti. Prvi zaplet prenosa je nastal z Ministrstvom za kulturo, ki je vztrajalo na tem, da mora občina te prostore uporabljati za kulturne dejavnosti, sicer jih mora vrniti Ministrstvu za kulturo. Na drugi strani pa je Ministrstvo za javno upravo pokazalo velik interes, da se v teh prostorih uredi kulturno-administrativni center. Druga prepreka je bila

pogodba o energetske sanaciji, v kateri je klavzula, da se saniran objekt ne sme od-
tutiti v obdobju petih let. Občina Ilirska
Bistrica je deponirala zemljiškopravnično
dovolilo na državnem pravobranilstvu
in s tem so pristojna ministrstva dobi-
la pravno podlago, da začnejo vlagati v
te prostore. Usklajevanja so potekala z
lokalnimi uporabniki, upravno enoto,
centrom za socialno delo in zavodom za
zaposlovanje, občina pa je poskrbela, da
je projektant načrtoval prostore tako, da
ustrezajo potrebam vseh udeležencev.
Po podpisu pogodbe o sofinanciranju z
vsemi deležniki in po izboru izvajalca so
v Domu na Vidmu pričeli z gradbenimi
deli.

Zgornji del, kjer so bili včasih apartmaji
za častnike v površini 667 m², je name-
njen potrebam UE. 290 m² spodnjih
prostorov, ki se nahajajo pod bivšo re-
stavratorijo, bomo predali CSD-ju, urad
za delo pa bo svoje prostore dobil na

zahodni strani stavbe nasproti avtobu-
sneja postajališča.

V omenjenih prostorih se izvaja zame-
njava vseh elektroinštalacij, strojnih in-
štalacij, poteka pa tudi nova gradbena
obdelava stropov, tlakov in pregradnih
sten. Na novo se bodo uredili požarni in
protivlomni sistemi, v celotni stavbi pa
bodo uredili notranje hidrantsno omrež-
je. Sistem prezračevanja in osvetlitev
bosta urejena na novo; v zunanji sloj
stavbe, ki je bil saniran pri energetske
sanaciji, pa se ne bo posegalo. Uredila
se bodo tudi nova merilna mesta za vo-
dovodno in električno energijo glede na
posamezne uporabnike, na novo pa se
bo izvedel tudi dovod centralnega ogre-
vanja iz obstoječe kurilnice z ločenimi
tokokrogi in krogi za ogrevanje. Preu-
rejene bodo tudi inštalacije v obstoječi
kurilnici. Stavbno pohištvo bo v celoti
zamenjano, oprema pa se bo premestila
iz sedanjih lokacij.

Za potrebe UE se bodo uredili prostori
v pritličju, medetaži in v 2. nadstropju.
Pritlični prostori so namenjeni arhivu,
v medetaži bo prostor za dvigalo, ki bo
omogočilo varen in hiter dostop tudi
gibalno oviranim osebam. V zgornjem
nadstropju bo izvajalec odstranil ob-
stoječi tlak in vgradil novega. Porušil
bo tudi določene predelne stene in jih
nadomestil z novimi. Star spuščeni strop
bo zamenjan z novim, zamenjala se bo
stenska keramika. Pred vhodom v UE,
ki bo poleg glavnega vhoda v stavbo, bo
nameščen nadstrešek, ki bo ščitil pred
neugodnimi vremenskimi razmerami.

Prostori v 1. nadstropju so namenje-
ni Zavodu RS za zaposlovanje, kjer bo
invalidom omogočen vstop skozi vhod
na zahodni strani stavbe. Izvajalec bo
po odstranitvi obstoječega tlaka vgradil
novega. Prav tako bo porušil določene
predelne stene in zgradil nove. V celotni
etaži je predviden nov spuščeni strop;
zamenjala se bo stenska keramika.

Prostori v pritličju in manjši del v mede-
taži bodo namenjeni Centru za socialno
delo Ilirska Bistrica, kjer bo izvajalec za-
menjal obstoječi tlak in vgradil novega,
zamenjal pa bo tudi spuščeni strop v ce-
lotni etaži in stenska keramiko. Gibalno
oviranim osebam bo omogočen dostop
do CSD skozi vhod pri Galeriji.

Vrednost celotne investicije znaša pri-
bližno 1,1 milijona evrov. Izvajalec CPE
bo s podizvajalcem Ipil, d. o. o., z deli
zaključil predvidoma v mesecu septem-
bru. ●

DOLENJE DOBIVAJO NOVO PODOBO

Prebivalcem vasi Dolenje se obetajo: ureditev glavne ceste, novo avtobusno postajališče in urejene površine za pešce. Zgrajena bo tudi nova komunalna infrastruktura.

680 metrov ceste skozi Dolenje, ki je del glavne prometnice med Ilirsko Bistrico in Jelšanami, bo dobilo povsem nov izgled, ki je v skladu z evropskimi direktivami in standardi o varnosti v cestnem prometu.

Po pridobitvi vse potrebne projektne in investicijske dokumentacije, vseh aktivnostih za pridobivanje zemljišč in pridobljenih zahtevanih dokazilih je drža-

va uspešno odkupila stanovanjsko hišo z bližnjim gospodarskim poslopjem in garažo na naslovu Dolenje 30. Na mestu porušenih površin bo zgrajeno novo avtobusno postajališče z nadstrešnico, ki bo služilo varnemu vstopanju na avtobus in sestopanju z njega.

Pešcem bosta brezskrbno sprehajanje ob prometnici zagotovila pločnika, ki bosta urejena na obeh straneh ceste.

Prečkanje ceste bo vaščanom občutno olajšal prehod za pešce, ki bo umeščen v bližino avtobusnega postajališča; nova cestna razsvetljava pa bo bolje osvetlila vozne površine in omogočila voznikom večjo preglednost nad vožnjo skozi naselje.

V okviru projekta bosta zgrajena tudi tranzitni in razdelilni vodovod.

Investicija, ki jo bosta financirala *Ministrstvo za obrambo* in *Občina Ilirska Bistrica*, stane okrog 1,8 milijona evrov. Večinski del projekta bo financirala država, okrog 34 % zneska celotne investicije pa bo prispevala Občina Ilirska Bistrica.

Izvajalec gradbenih del je podjetje *Godina, d. o. o.* Po prvih ocenah bo 1. faza projekta zaključena 15. junija 2018. ●

ZALESJE

partizanska bolnica

★ Vabilo

Vabimo vas na slovesno odprtje spominske sobe in rekonstruirane Partizanske bolnice Zalesje na Ostrožno Brdo v soboto, **12. maja 2018, ob 11. uri.**

Slavnostna govornica na prireditvi bo igralka Lara Jankovič, zbrane pa bo nagovoril tudi ilirskobistriški župan Emil Rojc. Kulturni program bodo obogatili učenci OŠ Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje in Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič.

Po prireditvi in slovesnem odprtju bo pohod do Partizanske bolnice Zalesje, kjer bo ob spomeniku zapel Ženski pevski zbor Prem.

Vabljeni, da nas počastite s svojo udeležbo!

Predsednik ZZB NOB Ilirska Bistrica
Stanislav Zver

Župan
Emil Rojc

PODATKI ORGANOV UE

KONTAKTNI PODATKI ORGANOV IN JAVNIH ZAVODOV V OBČINI ILIRSKA BISTRICA

Občina Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 14 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon	e-naslov
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek		
	od 8. ure do 11. ure		od 8. ure do 11. ure in od 12. ure do 16.30		od 8. ure do 11. ure		
Upravna enota Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 14 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon	e-naslov
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek		
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 7.30 do 12. ure in od 13. ure do 17.30		od 8. ure do 13. ure		
Geodetska uprava RS Območna geodetska uprava Koper, Pisarna Ilirska Bistrica Gregorčičeva cesta 2 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon	e-naslov
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek		
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17.30		od 8. ure do 13. ure		
Finančna uprava RS, Finančni urad Postojna, Sektor za davke, Pisarna Ilirska Bistrica Gregorčičeva cesta 2 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon	e-naslov
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek		
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure		od 7. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure				
CSD Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 32 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon	e-naslov
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek		
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure		od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure		od 8. ure do 13. ure		
Zavod za zaposlovanje, Območna služba Koper, Urad za delo Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 25 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon	e-naslov
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek		
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure		od 8. ure do 13. ure		
Zavod za zdravstveno zavarovanje, Območna enota Koper, Izpostava Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 25 A 6250 Ilirska Bistrica	uradne ure					telefon	e-naslov
	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek		
	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 15. ure	od 8. ure do 12. ure in od 13. ure do 17. ure		od 8. ure do 13. ure		

SISTEM SPOT – SLOVENSKA POSLOVNA TOČKA – CELOVIT SISTEM BREZPLAČNIH PODPORNIH STORITEV DRŽAVE ZA POSLOVNE SUBJEKTE

usposabljanj za potencialne podjetnike in podjetnike, izmenjave dobrih praks, odpiranje poslovnih priložnosti, animiranje lokalnega okolja, splošno promocijo podjetništva na regionalnem in lokalnem nivoju in povezovanje vseh lokalnih akterjev za podporo poslovnim subjektom. Točke SPOT Svetovanje torej nudijo bistveno širši vsebinski obseg storitev, ki so potencialnim podjetnikom in podjetnikom v pomoč pri dvigu konkurenčnosti na trgu.

SPOT GLOBAL – POMOČ IZVOZNIKOM IN INVESTITORJEM

Krovno vlogo v sistemu SPOT bo pod imenom SPOT Global na četrtem nivoju prevzela javna agencija SPIRIT Slovenija, ki bo izvajala aktivnosti koordinacije in integracije delovanja vseh ostalih ravni sistema. Njena glavna naloga bo pomoč večjim domačim in tujim investitorjem, nudenje storitev v zvezi z internacionalizacijo podjetij ter koordinacija tretjega nivoja SPOT Svetovanje. SPOT Global bo med drugim zagotavljal celovito podporo tujim investitorjem z informacijami o možnostih zagona ali širitve dejavnosti (od začetka projekta oz. investicije in tudi po tem – t. i. »after-care«), celovito informiranje domačih in tujih investitorjev o možnih virih financiranja in informiranje glede ostalih poslovnih priložnosti, celostno zagotavljanje storitev za tujce, ki želijo opravljati dejavnost v Sloveniji, pomoč domačim podjetjem pri zagotavljanju informacij glede poslovanja, rasti in razvoja ter širitve na tuje trge. ●

SPOT Svetovanje primorsko-notranjske regije je za občanke in občane na voljo v ponedeljek, torek, sredo in petek od 8. do 14. ure in v četrtek od 11. do 17. ure v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Ilirska Bistrica na Bazoviški cesti 13 v Ilirski Bistrici.

Kontaktirajte jih lahko po telefonu: 05 710 03 60 ali po elektronski pošti: info@spot-pnr.si.

V okviru podpornih storitev države za poslovne subjekte se uvaja nov nacionalni sistem – sistem SPOT. Vladni strateški razvojni projekt bodo v okviru štirih ravni izvajali: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za javno upravo in SPIRIT Slovenija, javna agencija. Cilj je vzpostavitev celovitega sistema brezplačnih podpornih storitev države za poslovne subjekte pod enotno znamko. Pod okrilje Slovenske poslovne točke med drugim prehaja tudi dosednji sistem VEM (točke VEM in portal e-VEM). Sistem SPOT bo poslovnim subjektom, podjetnikom in potencialnim podjetnikom nudil nove in izboljšane elektronske storitve, storitve podjetniškega svetovanja, informiranja in usposabljanja za dvig konkurenčnosti na trgu ter obogaten nabor storitev s področja internacionalizacije in tujih investicij za izvoznike in investitorje. Projekt SPOT, Slovenska poslovna točka, sofinancirata Republika Slovenija in Evropski sklad za regionalni razvoj v skupni vrednosti 35,8 milijonov evrov.

Sistem SPOT, Slovenska poslovna točka, združuje 4 ravni:

PORTAL SPOT – INFORMACIJE IN ELEKTRONSKE STORITVE ZA POSLOVANJE

Portal SPOT (spot.gov.si) je uradno spletno mesto sistema SPOT (dosedanji portal e-VEM). Na portalu trenutno potekajo postopne vsebinske in tehnične nadgradnje prehoda pod znamko SPOT in razvoja novih ter nadgradnje obstoječih elektronskih storitev, ki poslovnim subjektom omogočajo enostavno, hitro in brezplačno poslovanje

z javno upravo po načelu vse na enem mestu. Na voljo so npr. različni postopki, ki se navezujejo na urejanje obveznega socialnega zavarovanja, ustanovitev, registracijo, spremembe ali izbris podjetja, oddajo davčnih podatkov, ureditev napotitve delavca na delo v tujino in objavo prostega delovnega mesta. Poleg elektronskih storitev portal nudi tudi ključne vsebine o pogojih v različnih fazah poslovanja. Je ključno orodje za delo referentov na točkah SPOT, ki s svojimi storitvami dopolnjujejo storitve portala. Portal postaja tudi ključna povezovalna točka različnih institucij, ki nudijo storitve za podporo poslovnim subjektom.

SPOT REGISTRACIJA – REGISTRACIJE PODJETIJ S POMOČJO SVETOVALCA

SPOT Registracija so fizične točke (dosedanje točke VEM), kjer uporabnik lahko opravi postopke registracije podjetja in druge elektronske postopke preko portala SPOT (dosedanji portal e-VEM) s pomočjo referenta. Fizične točke SPOT Registracija so npr. izpostavne AJPEs, upravne enote, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije ...

SPOT SVETOVANJE – PODJETNIŠKO SVETOVANJE IN REGIONALNO POVEZOVANJE

Tretji nivo sistema SPOT predstavlja 12 regijskih točk SPOT Svetovanje, ki poleg pomoči pri registracijskih postopkih in elektronskih postopkih preko portala SPOT nudijo tudi strokovno pomoč svetovalcev v obliki informiranja, svetovanja, organizacijo delavnic in

PREZRAČEVANJE PROSTOROV

Eden izmed glavnih dejavnikov, da se v našem bivalnem prostoru dobro počuti, je ugodna notranja klima v prostoru. Bivanje v prostoru zajema naše gibanje, kuhanje, tuširanje, sušenje perila in vse ostale aktivnosti preko celega dneva. Z vsemi temi dejavnostmi poslabšujemo bivalno klimo, porabljamo kisik, povečuje se koncentracija ogljikovega dioksida in vlage v prostoru. Posledice prevelike vlage v prostoru, trosov plesni in več drugih dejavnikov so osnova za pojav plesni. Temu se lahko uspešno izognemo s pravilnim prezračevanjem naših bivalnih prostorov.

Premalo govorimo o povečanju ogljikovega dioksida (CO₂) v prostorih. Posebno pri novih oz. starih obnovljenih stavbah (zamenjana okna in izoliran ovoj stavbe) je to lahko velik problem, če ni ustreznega prezračevanja. Pri starejših stavbah ta težava ni bila tako izrazita, saj stavbno pohištvo ni tesnilo in smo imeli »konstantno minimalno prezračevanje« – sicer nekontrolirano, pa vendar. Ironično pri vsem tem je, da ko energetsko saniramo stavbo, zmanjšamo rabo energije, saj stavbo »zatesnimo«, si pa poslabšamo bivalne pogoje, če ustrezno ne prezračujemo.

Ugodne bivalne razmere imamo takrat, ko imamo pri temperaturi zraka 20 °C **med 45 in 60 % relativne vlažnosti. Da to zagotovimo, je potrebno prostore prezračevati.** Naravno prezračujemo vsaj **tri do štiri krat dnevno**, in to takrat, ko narase vlaga v prostorih zaradi različnih aktivnosti.

Sam način prezračevanja se spreminja v odvisnosti od letnega časa. **V poletnem času** po navadi v prostorih **ne pride do težav** s prekomernim navlaževanjem. Obodni elementi imajo dovolj visoko temperaturo, tako da ni nevarnosti površinske kondenzacije vodne pare. Na morebitnih kritičnih mestih se razvoj **plesni ustavi ali plesen povsem izgine.**

V zimskem času je absolutna **vlažnost zraka nizka**, zato ima zrak po vstopu v ogrevani prostor in segretju na notranjo temperaturo precejšno rezervo v količini vlage, ki jo lahko sprejme. Z rednim prezračevanjem tako preprečujemo **prekomerno navlaževanje** in nastanek površinske kondenzacije. Ob istočasnem pravilnem in zadostnem ogrevanju ustavimo tudi morebiten razvoj plesni, ki se je začel jeseni oziroma v prehodnem obdobju.

No, pa bodimo konkretni in si pogledajmo, kako, kdaj in koliko časa naj prezračujemo.

Učinkovitost je odvisna od položaja in orientacije oken.

- **Povsem odprto okno:**
10 – 15 izmenjav na uro
- **Navzkrižno prezračevanje:**
do 30 izmenjav na uro
- **Nagibno odprto okno:**
4 – 7 izmenjav na uro
- **S spuščeno roletu:**
0,5 – 1,3 izmenjav na uro

Koliko časa naj traja enkratno (kratkotrajno) naravno prezračevanje za zadosten učinek (brez upoštevanja vpliva vetra)?

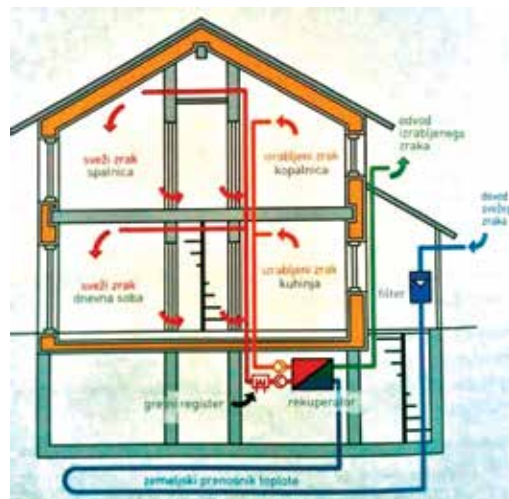
dec., jan., feb.:	4–6 min
mar., nov.:	8–10 min
apr., okt.:	12–15 min
maj, sep.:	16–20 min
jun., jul., avg.:	25–30 min

Seveda so to priporočene vrednosti, ki jih posameznik lahko prilagaja glede na lastne izkušnje!

Prisilno prezračevanje je edini način, da lahko zagotovimo zadostno oziroma načrtovano število izmenjav zraka v bivalnih prostorih. Predstavlja tudi dobro delujoče in energijsko učinkovito zračenje bivalnih prostorov. Predpogoj za izvajanje prisilnega prezračevanja pa je seveda učinkovito tesnenje oken in vrat v zgradbi. V nizkoenergijskih hišah je takšen način edini učinkovit način prezračevanja.

Vse centralne naprave za prezračevanje objektov morajo biti grajene tako, da je možno z njimi izkoristiti tudi odpadno toploto prezračevanja oziroma je omogočeno vračanje toplote izstopnega zraka nazaj v prezračevalni sistem. Takšne sisteme prezračevanja z vračanjem toplote imenujemo prezračevalni sistemi z rekuperacijo toplote.

Rekuperacijo toplote izvedemo s toplotnim prenosnikom, ki zagotovi prenos dela toplote iz odpadnega (izstopnega) zraka na sveži (vstopajoč) zrak. V povprečju lahko z rekuperacijo ponovno uporabimo do 60–90 % toplote. Stopnja rekuperacije lahko v določenih primerih, odvisno od vlažnosti zraka in temperature tokov zraka, preseže tudi 90 %. Lamelni toplotni prenosnik je gra-

jen tako, da pri prenosu toplote ostajata zračna tokova med seboj ločena, zato se absolutna vlažnost tokov ne spreminja. Takšni sistemi, ki zagotavljajo popolno ločenost zračnih tokov, imajo tudi boljše izkoristke. Če želimo v prostor vračati vlago, nam to omogočajo entalpijski prenosniki toplote. Ti imajo membrano, ki prepušča vodno paro in nam tako del vlage vrača v zrak, ki ga vodimo v prostor.

Celoten sistem prezračevanja poleg prenosnika sestavljajo še: ventilatorja, kanali in rešetke ter zračni filtri, skozi katere potujeta oba zračna tokova. Na strani vstopnega zraka je vgrajen tudi sistem zaščite pred zmrzovanjem, na poti ohlajenega zraka pa je nameščen lovilec izločene vodne pare. Delovanje naprave oziroma ventilatorjev ureja regulacijska enota s tipali.

Sodobne naprave poleg vračanja toplote omogočajo tudi dogrevanje in hlajenje vstopajočega zraka, s čimer zagotovimo primerno temperaturo vpihovanega

zraka tako v času kurilne sezone kot tudi izven nje.

Sistem predgrevanja lahko izboljšamo tudi s predhodnim vodenjem in predgrevanjem zunanjega zraka skozi dvojno fasado, toplozračni sončni sprejemnik, preko zračnega zemeljskega kolektorja ali tekočinskega zemeljskega kolektorja. Dodatno segrevanje dovodnega zraka je potrebno samo v izredno hladnih dnevih. Takšen način dovoda zraka omogoča tudi možnost hlajenja zraka, s katerim poleti prezračujemo prostore.

Pri obstoječih zgradbah predstavlja montaža sistema razvoda nekoliko težav, in sicer večji gradbeni poseg (razvod vgrajen v steno/strop/tla) oz. neestetski videz (razvod vgrajen zunaj), zato se večkrat poslužujemo lokalnih rekuperatorjev, ki jih vgradimo v steno posameznega prostora. Izkoristki so praviloma nekoliko slabši, gradbeni posegi pa zaradi enostavne montaže neprimerno cenejši. Rekuperatorje lahko vgradimo v odprtino v zunanji steni ali nad okno oz. v razširitveni profil okna.

Z lokalnimi rekuperatorji lahko prezračujemo celotno stanovanje z vgraditvijo parnega števila enot, ki z izmenjujočo smerjo zračnega toka dovaja/odvaja zrak iz posameznih prostorov. Toplota odpadnega zraka se shranjuje v keramičnem jedru in ta toplotna energija prestopi na dovajani zrak.

Več informacij glede racionalne rabe in obnovljivih virov energije dobite:

- v vaši svetovalni pisarni (vsak petek, najava na tel.: 05 711 23 ali 05 714 13 61) ali po mailu: spe.ilirskabistrica@gmail.com,
- na Eko skladu: ekosklad.si, ekosklad@ekosklad.si; ali na tel.: 01 241 48 20 vsak ponedeljek, sredo in petek med 13.00 in 14.30 in na brezplačnem telefonu: **080 16 69**. ●

Svetovalna pisarna
ENSIVET Ilirska Bistrica
Lucjan Batista,
energetski svetovalec v mreži ENSIVET

BIKE BEER FEST

19.–20. 5. 2018

ČRNE NJIVE NAD ILIRSKO BISTRICO

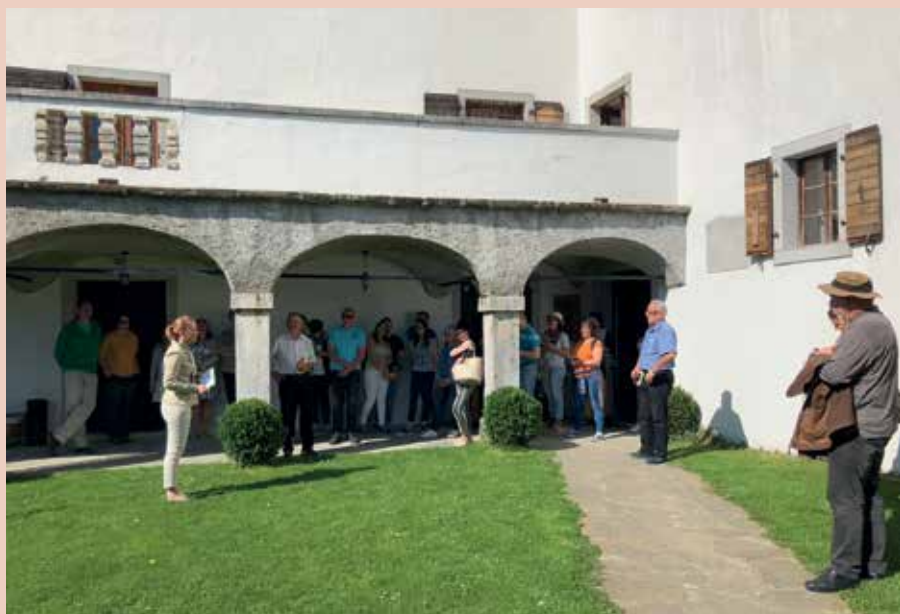
GORSKO
KOLEŠARJENJE
LOKALNO PIVO
LOKALNA
KULINARIKA
GLASBA

WWW.BIKEBEERFEST.SI

FESTIVAL KRAŠKA GMAJNA LETOS PRVIČ TUDI NA GRADU PREM

V nedeljo, 22. aprila, smo odprli vrata brkinskega bisera gradu Prem. Letošnja pomlad je prav posebna, saj smo imeli čast gostiti dogodek v sklopu *Festivala kraška gmajna*. Pomladni festival je posvečen izjemnemu bogastvu in biotski raznovrstnosti kraške gmajne, ki velja za eno najstarejših kulturnih krajin na svetu. Festival povezuje obiskovalce in domačine že tretje leto, letos pa med drugim odkriva tudi skrivnosti gradov in divjih okusov Krasa.

Za začetek nam je grajske skrivnosti predstavila kustosinja Pokrajinskega muzeja Koper, Mateja Kakež, ki nas je vodila čez sobane, ki jim nikoli ne zmanjka zanimivih zgodb. Predstavljena je bila tudi muzejska zbirka gradov in dvorcev ob porečju reke Reke in Brkinov, ki jih v preteklosti ni bilo malo. Zob časa je načel večino dvorcev in gradov, kar pa ne moremo reči tudi za grad Prem, ki je eden redkih ohranjenih in živih gradov v tem delu Slovenije.

V nadaljevanju je vodja Zavoda za varstvo kulturne dediščine, enota Nova Gorica, Ernesta Drole predstavila in približala konservatorske posege in potek prenove gradu Prem. Predstavnica javnega zavoda TIC Ilirska Bistrica, Maja Uljan, nam je za konec podrobneje predstavila Kettejevo spominsko pešpot, ki jo je začrtalo Društvo Kettejeva pot leta 2006 ob 130-letnici rojstva pesnika Dragotina Ketteja. Na TIC-u se dobro zavedajo, da morajo ustvarjati nove turistične produkte, ki se vežejo na zelena, zdrava in aktivna doživetja. Ob tej priliki so letos posodobili in izdali novo zgibanko o Kettejevi pešpoti. Po koncu predstavitve smo si skupaj ogledali tudi zadnjo postojanko na poti, in sicer spominsko sobo Dragotina Ketteja.

Na gradu Prem si tudi v bodoče želimo podobnih dogodkov in povezovanja z različnimi ustanovami in z domačini, brez katerih takšni dogodki ne bi imeli pravega smisla. ●

Mateja Kakež

AKCIJA ZBIRANJA KOSOVNIH ODPADKOV

Javno podjetje *Komunala Ilirska Bistrica, d. o. o.*, bo v skladu z določili *Tehničnega pravilnika o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov* (Ur. l. RS, št. 54/15 in 59/17) v maju in juniju izvedlo akcijo zbiranja kosovnih odpadkov.

Med kosovne odpadne uvrščamo:

- **belo tehniko** (hladilnike, zamrzovalnike, pralne in sušilne stroje, štedilnike ...),
- **pohištvo**,
- **talne obloge**,
- **vzmetnice**,
- **sanitarno opremo**,
- **električne aparate** (televizorje, radijske sprejemnike, gospodinjske aparate ...) in
- **kovinske odpadke**.

Med kosovne odpadke **ne uvrščamo ostanka komunalnih odpadkov, stavbnega pohištva (oken, vrat), gradbenih odpadkov, zelenega vrtnega odreza, avtomobilskih pnevmatik, azbestnih odpadkov (salonitnih kritin) in nevarnih odpadkov.**

Prosimo, da odpadke odlagate izključno v namenske zabojnike in ne poleg zabojnikov ali poleg oz. na ekološke otoke.

Odpadkov, ki jih ne uvrščamo med kosovne odpadke, *Javno podjetje Komunala Ilirska Bistrica, d. o. o.*, ne bo odpeljalo in bo o njih obvestilo pristojno inšpekcijsko službo.

Akcija zbiranja kosovnih odpadkov bo potekala po naslednjem razporedu:

Naselje	Termin zbiranja	Lokacija zbiranja
JASEN	30. 4. 2018– 7. 5. 2018	pri cerkvi
VRBOVO		pri ekološkem otoku
VRBICA		pri ekološkem otoku
JABLANICA		pri ekološkem otoku
TRPČANE		pri ekološkem otoku
KUTEŽEVO-BETULA		pri ekološkem otoku
KUTEŽEVO		pri stari šoli
PODGRAJE	7. 5. 2018– 14. 5. 2018	pri ekološkem otoku
ZABIČE		pri mostu
ZABIČE – SELA		pri ekološkem otoku
SUŠAK		nekdanja lokacija zabojnika
NOVOKRAČINE		pri ekološkem otoku
NOVA VAS		nekdanja lokacija zabojnika
JELŠANE	16. 5. 2018– 23. 5. 2018	pri ekološkem otoku - trgovina
DOLENJE		nekdanja lokacija zabojnika na koncu vasi
VELIKO BRDO		pri ekološkem otoku
PAVLICA	14. 5. 2018– 21. 5. 2018	pri ekološkem otoku
STUDENA GORA		pri ekološkem otoku
MALA BUKOVICA		na sredini vasi
FABCI		
GORNJI ZEMON	23. 5. 2018– 30. 5. 2018	pri ekološkem otoku
DOLNJI ZEMON		pri gradu
DOLNJI ZEMON – Z. VAGA		pri ekološkem otoku
KOSEZE		pri ekološkem otoku
VELIKA BUKOVICA		pri ekološkem otoku
SOZE		pri ekološkem otoku
STAROD	21. 5. 2018– 28. 5. 2018	pri ekološkem otoku
RAČICE		pri ekološkem otoku
ZALČI		nekdanja lokacija zabojnika

Naselje	Termin zbiranja	Lokacija zbiranja
PODBEŽE	30. 5. 2018– 6. 6. 2018	pri ekološkem otoku
SABONJE		pri ekološkem otoku
HARIJE		pri ekološkem otoku
DOBROPOLJE		pri ekološkem otoku
HRUŠICA	28. 5. 2018– 4. 6. 2018	pri ekološkem otoku
MALE LOČE		pri ekološkem otoku
PODGRAD		nekdanja lokacija zabojnika na koncu vasi in nekdanja lokacija zabojnika pri vodovodu
TOMINE	6. 6. 2018– 13. 6. 2018	pri ekološkem otoku
ZAJELŠJE		pri ekološkem otoku
PREGARJE		pri ekološkem otoku
HUJE		pri ekološkem otoku
GABRK		nekdanja lokacija zabojnika
RJAVČE		pri ekološkem otoku
ZAREČJE	4. 6. 2018– 11. 6. 2018	pri avtobusni postaji
BRCE		pri ekološkem otoku
REČICA		na nekdanjem sejmišču
ZAREČICA		pri ekološkem otoku
TOPOLC		pri ekološkem otoku
PRELOŽE	13. 6. 2018– 20. 6. 2018	pri ekološkem otoku
OSTROŽNO BRDO		pri ekološkem otoku
JANEŽEVO BRDO		pri ekološkem otoku
ČELJE		pri ekološkem otoku
PREM	11. 6. 2018– 18. 6. 2018	pri ekološkem otoku - cerkev
RATEČEVO BRDO		pri ekološkem otoku
KILOVČE		pri ekološkem otoku
SMRJE		pri ekološkem otoku
DOLNJA BITNJA		pri ekološkem otoku
GORNJA BITNJA		križišče za Ratečevo Brdo

Naselje	Termin zbiranja	Lokacija zbiranja
ŠEMBIJE	20. 6. 2018– 28. 6. 2018	nekdanja lokacija zabojnika
PODSTENJE		pri ekološkem otoku
KNEŽAK		pri ekološkem otoku – gasilski dom
MEREČE		pri ekološkem otoku
BAČ		pri ekološkem otoku
KORITNICE		pri ekološkem otoku
PODTABOR		pri ekološkem otoku
ILIRSKA BISTRICA	18. 6. 2018– 26. 6. 2018	Podgrajska ulica - pri ekološkem otroku
		Levstikova ulica - pri ekološkem otroku
		Vilharjeva cesta - pri ekološkem otoku
		Vojkov drevored - pri ekološkem otoku
		Gabrije - pri dvorani

Ločujmo odpadke za čisto okolje! ●

modra številka
080 80 19

info@tib-storitve.si
www.tib-storitve.si

OBVESTILO!!!

VSE LASTNIKE TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKOLIC OBVEŠČAMO, DA SMO ZARADI SPREMEMBE ZAKONA DOLOČENE LOKACIJE PRIREDILI, ZATO NAJ STRANKE SAME IZBEREJO NAJBЛИŽIJO.

5. 4. 2018	HRUŠICA – IGRIŠČE	OD 8.00	DO 14.00
7. 4. 2018	PODGRAD – IGRIŠČE	OD 8.00	DO 13.00
12. 4. 2018	TOMINJE – IGRIŠČE (TUDI ZA HARIJE)	OD 8.00	DO 14.00
14. 4. 2018	PREGARJE – IGRIŠČE (TUDI ZA ZAJELŠJE)	OD 8.00	DO 14.00
19. 4. 2018	DOLNJI ZEMON – DVORIŠČE ZEMONSKA VAGA VELIKO BRDO – IGRIŠČE	OD 8.00 OD 12.00	DO 11.30 DO 14.00
21. 4. 2018	GORNJA BITNJA – PRI MARTNIKU (TUDI ZA ČELJE)	OD 8.00	DO 12.00
3. 5. 2018	BAČ – BALINIŠČE (TUDI ZA KORITNICE)	OD 8.00	DO 13.00
5. 5. 2018	KNEŽAK – IGRIŠČE (TUDI ZA ŠEMBIJE)	OD 8.00	DO 13.00
10. 5. 2018	JELŠANE – IGRIŠČE (TUDI ZA DOLENJE)	OD 8.00	DO 14.00
12. 5. 2018	VRBOVO – AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE	OD 8.00	DO 13.00
17. 5. 2018	KOSEZE – PARKIRIŠČE KOVAČIČ STOJAN NOVOKRACINE – PRI VAŠKEM DOMU	OD 8.00 OD 11.30	DO 11.00 DO 14.00
24. 5. 2018	TOPOLC – PRI VAHTARJU	OD 8.00	DO 11.00
26. 5. 2018	KUTEŽEVO – IGRIŠČE	OD 8.00	DO 14.00

STRANKE, KI NIMAJO VELJAVNEGA VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA ALI IZPITA USTREZNE KATEGORIJE ZA TRAKTOR, MORAJO S SEBOJ OBVEZNO PRIPELJATI OSEBO Z USTREZNO VELJAVNO KATEGORIJ (F), KI JO BOMO ZAVEDLI V PROMETNO DOVOLJENJE KOT UPORABNIKA. REGISTRACIJA DRUGAČE NI MOGOČA!

IL. BISTRICA, 12.03.2018

TIB STORITVE d.o.o., Tehnični pregledi

BISTRIŠKI ALFISTI »NA PLAC« PRIVABILI ŠTEVILNE ITALIJANSKE LEHOTICE

5. mednarodno srečanje ljubiteljev vozil Alfa Romeo je v Ilirsko Bistrico privabilo kar 74 jeklenih konjičkov. V dvodnevem srečanju, ki so ga organizirali Bistriški Alfisti, so udeleženci imeli priložnost spoznati čare domače pokrajine in se sprostiti v družbi prijateljev.

»Bistriške Alfiste sem spoznal preko Klavdija Šlosla, s katerim sva se prvič srečala leta 2012 v Transfagarasanu v Romuniji. Kot edina iz bivše Jugoslavije sva se lepo ujela. Vsako leto se druživa na petih ali šestih srečanjih. Zelo rad si pogledam turistične znamenitosti v kraju, kjer se srečamo. Še posebej so me očarale Škocjanske jame. Z dekletom vsekakor prideva tudi naslednje leto, prepričan pa sem, da se bomo z Bistriškimi Alfisti videli še na nekaterih srečanjih v drugih krajih. Bistvo teh srečanj je druženje, saj smo postali prijatelji, ki smo kljub razdalji tu drug za drugega. Smo kot ena velika družina,« je dejal Dejan Šimrak iz kluba Cuore Sportivo Serbia, ki je za 600-kilometrsko pot iz Beograda do Ilirske Bistrice potreboval šest ur.

Ljubitelji »športnega srca« so lahko letos že drugič uživali v dvodnevem srečanju, saj so se organizatorji odločili, da bodo pripravili tudi sobotni program za udeležence iz oddaljenih držav, ki v Ilirski Bistrici tudi prenočijo. V soboto so si po krajši panoramski vožnji do Matavu-

na lahko ogledali naravno znamenitost Škocjanske jame, zvečer pa so se družili ob dobri hrani in pijači. Nedeljski program je predstavljal glavino letošnjega srečanja, saj je udeležence čakala panoramska vožnja od Ilirske Bistrice preko Studene Gore do Staroda, Podgrada in Hrušice. Po krajšem postanku so se ljubitelji alf odpravili na raziskovanje Brkinov. Iz Obrova so se odpeljali do Pregarrij, od koder so se napotili na Prem, od tam pa nazaj proti izhodiščnemu položaju »na plac«.

Sončno in toplo vreme je na *Alfafest Brkini* privabilo kar 150 udeležencev,

ki so skupaj z obiskovalci občudovali tudi najstarejši avtomobil srečanja *Alfa Romeo Giulietta Veloce*, letnik 1962. Srečanja se je udeležilo 13 različnih klubov, in sicer po en klub iz Češke in Srbije, po dva kluba iz Italije in BiH ter kar štirje klubi s sosednje Hrvaške. Slovenske barve so zastopali trije klubi.

Bistriške Alfiste družijo ljubezen do vozil priznane italijanske blagovne znamke, ki je pri nekaterih članih celo daljša od ljubezni do življenjske sopotnice. V združenju je 30 članov iz bistriške občine in okolice. Za volanom so v glavnem fantje, ki pa so v svoje vrste povabili tudi dve voznici in lastnici njunih alf, ostalim pripadnicam nežnejšega spola pa je dodeljena vloga sopotnic. Po uspešno načrtani poti z odliko izpeljanega srečanja ljubiteljev vozil Alfa Romeo člani združenja po tistem že razmišljajo, kako bi 6. tradicionalno srečanje naredili še privlačnejše tako za udeležence kot za gledalce. ●

Z MINIMALNIM POSEGOM DO VELIKIH SPREMENB

TRENDOVSKA OSVEŽITEV ŠOLSKE JEDILNICE

Da niso potrebni drastični posegi, ampak da tudi male spremembe štejejo veliko, potrjuje nova preobleka jedilnega prostora v Osnovni šoli Antona Žnideršiča. Z akcentiranim zidom, ki je postal žarišče ambienta, je ta znova zaživel in dodal novo dimenzijo prej monotonemu okolju.

Primarna naloga likovnega in arhitekturnega oblikovanja je ustvarjanje odnosov med človekom in prostorom. S ciljem

ohranjanja otroške kreativnosti in razigranosti so uporabljene drzni barvni kontrasti v vlogi glavnega orodja, ki v duetu z geometrijskimi oblikami ustvarjajo spretno kompozicijo, ki gledalca pritegne in mu vzbuja asociacije. Abstraktna zamejitev površine ustvarja ravnotežje med uporabljenimi elementi. Sprožijo se globinski učinki, ki ne puščajo mesta ravnodušnosti.

Barva ima močan psihološki učinek na opazovalca, na vsa njegova čutila in deluje terapevtsko. Bodrenje domišljije najmlajših in njenega čustvenega vpliva je bilo ključno vodilo izvedenega projekta arhitektke Helene Kalčič. ●

Helena Kalčič, univ. dipl. inž. arh.

Namen prispevka je dvig vsesplošne zavesti o kulturi bivanja.

Če prenavljate prostor ali okolico in bi potrebovali nasvet arhitektke Helene Kalčič, pišite na naslov odmevi@ilirska-bistrica.si!

JEZIKOVNI NASVETI

Kako pravilno vikamo?

Spoštovane bralke in bralci!

Tema tretje jezikovne svetovalnice je **Vikanje**. Z njim se srečujemo vsak dan v različnih govornih položajih.

Nekatera narečja ali pokrajinski pogovorni jeziki imajo oblikoslovne ali skladenske posebnosti, ki jih drugi nimajo. Ko poslušamo ljudi, pogosto slišimo, da uporabljajo polvikanje, ki je najbolj značilno za primorski pogovorni jezik. Takšna raba pa je dopustna samo v neuradnih okoliščinah sporazumevanja.

Vabim vas, da si preberete rubriko, da bi začeli pravilno knjižno vikati – še posebej v uradnih govornih položajih in pri pisnem sporazumevanju.

Najprej odgovorimo na vprašanje, kaj je vikanje.

To je spoštljivo nagovarjanje naslovnika, s katerim nismo v enakovrednem družbenem položaju (npr. učitelja, zdravnika, starejšega sorodnika ali znanca).

Kako vikamo v slovenščini?

Vikamo vedno z 2. osebo množine moškega spola, tudi če nagovarjamo eno ali več oseb ženskega spola.

POLVIKANJE	PRAVILNO VIKANJE
Ali ste huda, gospodična?	Ali ste hudi, gospodična?
Vi teta, pa ste kar molčala.	Vi teta, pa ste kar molčali.
Zelo ste prijazen, gospod.	Zelo ste prijazni, gospod.

Če skupino žensk vprašamo: »*Kako ste preživele počitnice, gospe?*«, jih nehotе tikamo, saj bi tako ogovorili tudi skupino deklic in skupino prijateljic, ki jih ne vikamo.

*Pravilno vikanje: Kako **ste** preživel* počitnice, gospe?

Pri polvikanju, ki ni knjižno, v glagolski obliki izrazimo še spol osebe, ki jo vikamo. *Moški spol: Gospod, kaj ste doživel na potovanju?* Ženski spol: *Gospa, kaj ste doživela na potovanju?*

Polvikanje imenujemo zato, ker se polovica vikanja ohrani – to je 2. oseba množine moškega spola v pomožnem glagolu biti – ste. Iz oblike za tikanje pa je pretekli deležnik na –l.

Če tako govorimo s sosedo, starejšo znanko ali sorodnico v neuradnih govornih položajih, ni nič narobe. V uradnih položajih pa se moramo takemu polvikanju izogniti s pravilnim vikanjem z 2. osebo množine moškega spola.

*Kdaj **boste odpotovali**, gospod? Kam **boste odpotovali**, gospa? Kako **boste potovali**, gospe?*

Prav je, da se zavedamo, kako pomembno je pravilno vikati, saj s tem pokažemo spoštovanje do sogovorca in svojo jezikovno-kulturno razgledanost.

Če naletite na kakšen trd oreh v zvezi z rabo jezika, ki ga ne znate streti sami, mi pišite na: troj3@gmail.com in potrudila se bom, da boste dobili odgovor.

V prihodnjem tednu vam želim veliko prijetnih pogovorov in zanimivih jezikovnih doživetij. ●

Tamara Rojc, prof. slovenščine

KOTIČEK ZA ZDRAVJE

ALOE VERA – VELIKA LEKARNA V MALI RASTLINI

Kaj se skriva v tej rastlini?

Znanstveniki so ugotovili, da aloe vera vsebuje več kot 240 za naše zdravje zelo pomembnih sestavin:

- 12 vrst vitaminov: A, C, in E, celo paleta vitaminov B, med katerimi je potrebno izpostaviti vitamin B12, ki je v rastlinskem svetu zelo redek in je nujno potreben za izgradnjo rdečih krvničk (eritrocitov),
- več kot 20 mineralov: kalij, natrij, kalcij, magnezij, mangan, baker, cink, krom ...,
- encime (amilazo, lipazo ...),
- sladkorje (monosaharide, polisaharide ...),
- aminokisline (esencialne in sekundarne).

Kakšen je vpliv aloe vere na naše telo?

- Normalizira čas prehoda hrane skozi prebavne organe in ureja prebavo.

- Hrani naše telo, ker vsebuje aminoskislino, vitamine, minerale, ogljikove hidrate ...
- Izboljša absorpcijo hrane.
- Uravnava delovanje imunskega sistema, krvni sladkor in holesterol.
- Uničuje bakterije, viruse, glivice in parazite.
- Absorbira toksine in razkisa telo, saj je močno bazična.
- Čisti jetra in žolčnik oz. razstruplja.
- Deluje protivnetno in zmanjšuje bolečine.
- Obnavlja poškodovano kožo in sluznice.

Robert H. Davis (ZDA) pravi: »*Aloe vera s svojimi naravnimi sestavinami vzdržuje telo v biološko zdravem stanju, zahvaljujoč popolni učinkovitosti in sinergijskemu delovanju svojih komponent.*«

To pomeni, da aloe vera nudi možnost organizmu, da porušeno ravnovesje v telesu privede v skladnost in samo popravi nepravilnosti.

Na kaj morate biti pozorni pri izbiri izdelka iz aloe vere?

Priporočam uživanje napitkov iz aloe vere. Najbolj pomembno je, da napitek iz aloe vere ne vsebuje aloina (glavne sestavine zmletih listov), saj ta deluje odvajalno in je škodljiv za naše zdravje. Izdelki, ki vsebujejo aloin, škodujejo pri vnetnih obolenjih želodca in črevesja, pri hemeroidih, nosečnicam in otrokom mlajšim od 12 let.

Napitke iz aloe vere, ki vsebujejo gel in zmlete liste lahko uživate največ tri mesece neprekinjeno.

Napitke iz aloe vere, ki ne vsebujejo aloina, ampak samo čisti gel iz sredice listov, lahko uživate časovno neomejeno.

Želim vam, da bi dobro poskrbeli za svoje zdravje do naslednjič! ●

TR

NAJLEPŠI ČAS ...<3-SRCE

Nobena skrivnost ni, da je ravno otroštvo najljepši čas v življenju. Je edini čas, ko bi se lahko reklo, da se nekako »splaha in je lepo ter vredno živeti«! Samo kaj ko otroci tega običajno še ne vedo in zato tako »za brez zveze« prepogosto cepetajo, jočejo, izsiljujejo in tulijo. Človek se običajno temu pojavu čudi vsak dan; otrokom pa se še sanja ne, kaj vse jih čaka v prihodnosti. ☺ Pri večini ljudi »ta lepi, neponovljivi in prekrasni zlati čas otroštva brez problemov in skrbi« traja približno od desetega pa vse tja do maksimalno petnajstega, šestnajstega leta obstoja oziroma dihanja. Pri nekaterih posebnih primerkih pa se lahko kdaj zgodi, da sega ta zlati čas otroštva vse tja do abrahama in še kakšno leto ali dve čez. Pač, kaj hočemo? Kaj pa sta najpomembnejši stvari v otrostvu? Brezskrbnost in zabava! Kje pa se zadnje čase veliko dogaja? Pravilen odgovor je v *Hiši zabave*, kjer kraljuje in domuje vsem nam dobro poznan Marjan Uljan, ustanovni in glavni član skupine *Malibu*. Pred enajstimi leti sva skupaj stala na zmagovalnem odru štajerskega narečnega festivala *Vesela jesen*, skupaj pa sva stala še v nekih drugih časih ob nekem zelo trmastemu sinu, ki se nikakor ni pustil »komandirati«; ni se hotel oženiti niti razmnožiti. Ehh! Tak je bil že takrat, kaj

mu hočemo! Bo že izkusil probleme in tegobe, ko bo star in betežen! ☺ Danes pa skupaj z Marjanom raje polizeva kakšen sadni bonbon ali čokoladni jajček. V *Hiši zabave* na Cankarjevi ulici je lepo. Slišijo se otroške pesmice; igrala so prepolna mladih nadobudnežev in vse je bolj miniaturno, pisano in prilagojeno otrokom. Človek, ki mu tehtnica pokaže že tri številke, ne ve točno, kam bi se dal (podobno kot Krpan na cesarskem dunajskem dvoru nekoč ☺), a se na koncu nekako znajde. ☺ Zadnjič sem bil slučajno tam na praznovanju rojstnega dne Rebeke iz Smrij, ki je praznovala v družbi svojih prijateljev in so ji veseli dan popestrile mlade čarobne vile izpod Ahca. V svilenih prosojnih in svetlih oblekah so slavljenki in njenim gostom zapele lepo pesmico z več kot primerno vsebino. Tovrstne glasbene točke pa se običajno zapojejo le najbolj pridnim otrokom!!! Hvala Vam, dobre vile izpod Ahca, nikoli Vas ne bomo pozabili! Skupaj smo ubrano zapeli in uživali ob slanim čipsu, čokoladi, smokijih in otroškem brezalkoholnem šampanjcu. Živel, ole! ●

Matjaž Vrh

ROJSTNI DAN ...

Gori na mizi sladka torta in ob torti smrkav nos,
gori na torti nova svečka, mami, atiju v ponos.
Na zabavi gor na mizi ena torta za ljudi,
ki za rojstni dan so zbrali se ob naši slavljenki.
Tete, strici so darila vsi po vrst' prinašali.
»Ah, kako si že velika!« so prav vsi se čudili.
Ona pa se je smejala in na torto pihnila.
Osem let je zdaj že mlada, tale naša deklica.

REFREN:

... in pojemo vsi ... naši slavljenki ... ole,
ole ... ☺
Tike take male tačke
so od smetane vse hlače,
ko mastimo s torto se zdaj mi.
Tike take male tačke
plešemo kot male račke,
se domov nikomur ne mudi ... ☺

M. Vrh

PRIREDITEV STARŠEM S HVALEŽNOSTJO NA OSNOVNI ŠOLI TONETA TOMŠIČA KNEŽAK

V četrtek, 5. aprila, je na naši šoli potekala tradicionalna šolska prireditev *Staršem s hvaležnostjo*. Naš namen je bil, da otroci in učenci svojim staršem in starim staršem na sproščen, vesel način sporočijo, kako zelo jih imajo radi. Z veliko truda in zagnanosti so skupaj z učitelji in mentorji pripravili deklamacije, plesne, pevske in glasbene točke. Oblikovali so sceno, pomladno okrasili in uredili šolo in njeno okolico, za mame in stare mame pa izdelali priložnostna darilca. Posebnost te prireditve je bila, da so sodelovali vsi otroci iz vrtca in skoraj vsi učenci. Šolska telovadnica je pokala po šivih. Po njihovih iskrenih pohvalah sodeč jim je bila prireditev všeč in so na njej uživali. ●

Vanja Delost

»CERKVENI MEŠANI PEVSKI ZBOR ZVON« S CIKLOM KONCERTOV SAKRALNE GLASBE OBELEŽUJE 35 LET ZBOROVskega PETJA

Cerkveni mešani pevski zbor Zvon iz Ilirske Bistrice letos obeležuje 35-letnico delovanja. Ob jubileju je v soboto, 7. aprila, priredil drugi koncert iz Cikla koncertov sakralne glasbe v Ilirski Bistrici.

V goste so povabili Mešani pevski zbor Župnije Šturje iz Ajdovščine, ki ga že enaindvajseto leto vodi profesorica glasbene vzgoje in zborovodstva ter muzikologinja Marinka Šuštar. Zbor prepeva pri vsaki nedeljski sveti maši in pri vseh cerkvenih praznikih. Prireja tudi različne koncerte, kot so: božični,

postni, koncert Marijinih pesmi ipd. Zbor obvlada širok repertoar sakralnih skladb in tridesetih maš. Programsko sledi tradicionalnim skladbam, posega pa tudi po novitetah in jih krstno izvede.

Sobotni koncert v cerkvi sv. Petra v Trnovem je postregel s pestrim izborom

sakralnih skladb slovenskih skladateljev, predvsem mašnih delov duhovnika, msgr. Jožeta Trošta, vsestranskega glasbenika, vidnega skladatelja slovenske cerkvene glasbe našega časa, ki je napisal petindvajset maš za različne zasedbe in priložnosti, vse v slovenščini. Ob lanskoletni zlati obletnici njegovega ustvarjanja so se z izvedbami stavkov iz njegovih maš skladatelju tako poklonili in zahvalili. Na orglah je zbor spremljala Ana Trošt.

Z izvedenim programom so presegli repertoar povprečnega slovenskega kora in očarali poslušalce z izjemnim volumenom, čistimi harmonijami in zavidljivimi solističnimi parti. Njihove melodije in zvok so zapolnili cerkev sv. Petra, za kar jim CMepZ Zvon čestita in se jim še enkrat zahvaljuje. ●

Odbor CMepZ Zvon

BISTRIŠKI UPOKOJENCI PREGLEDALI SVOJE DELO

V soboto, 24. marca, se je na letni skupščini DU Ilirska Bistrica, ki je bila tudi volilna, v gostišču Pek v Dolenjah pri Jelšanah zbralo okrog sto članic in članov, ki so po ustaljenem postopku opravili pomembno delo.

Po prijetnem nastopu MePZ so pregledali delovanje članstva v preteklem letu in se dogovorili za delo v preostanku tega leta. Kot do sedaj so posebej pozorno obravnavali delovanje posameznikov in organov na področju skrbi za članstvo – posebej za osamljene in tiste, ki so še posebej potrebni pomoči. Gre zlasti za starejše od osemdeset let in devetdesetletnike – za pomoč na domu, obiskovanje osamljenih in za pozornost ob zadnjem slovesu članov.

Največ dejavnosti se je odvijalo preko projekta *Starejši za starejše*,

v katerem deluje čez dvajset prostovoljcev in prostovoljcev. Koordinatorica projekta Dora Kalčič je za uspehe prejela priznanje PZDU JP, trinajst prostovoljcev pa je dobilo društveno priznanje za

deset let dela na projektu. Prav tako so pregledali in ocenili delo kulturnikov. Predsednica zbora Breda Poljšak in zborovodkinja Anamarija Surina sta za dosežene uspehe prejeli priznanji PZDU JP.

V nadaljevanju so ocenili še delo športnikov, gospodarjenje in skrb za finance, srečanja in izlete. Po sprejetem programu dela na vseh področjih za tekoče leto so razrešili dosedanje vodstvo in izvolili novo. Na mesto dosedanjega predsednika Franca Gombača, ki je društvo vodil že tretji mandat, so izvolili Jožeta Roliha. Sledila je zahvala dosedanjemu predsedniku in čestitke novemu. Predsednik PZDU JP Mirko Miklavčič je pohvalil društveno delo; med drugim je spregovoril tudi o problematiki starejših in zaželel uspešno delo v bodoče. Čestitkam in željam so se pridružile tudi predsednica Društva invalidov Jožica Žibert, predsednica U3ŽO Nevenka Tomšič in predstavnica Društva invalidov Breda Poljšak. ●

Franc Gombač

MOJKINO

17. MAJ
DOM NA VIDMU

Poldi, pustolovščine pogumnega ptička
15:30

SINHRONIZIRANO

Jamski človek
17:00

SINHRONIZIRANO

Taksi 5
18:45

Deadpool 2
21:00

Vstopnice na www.mojkino.si in pri blagajni dvorane uro pred vsako predstavo.

www.mojkino.si

MERKANTIL
 Knežak 3, 6253 KNEŽAK
Kakovost s tradicijo

tel: 05/ 7880-512 mob.: 041/338-718
www.merkantil.si

GEODETSKE STORITVE

- vpis stavbe v kataster stavb
- zakoličba
- geodetski načrti
- ureditev mej
- parcelacije
- izravnava mej parcele
- svetovanje
- pomoč in posredovanje pri prepisu zemljišč

z Vami od začetka gradnje do vselitve...

VONJ PO DOMAČIH ŠTRUKLJIH

organizirana v okviru projekta *Evropsko leto kulturne dediščine*.

RECEPT

Pol kilograma ajdove moke damo v skledo in jo poparimo s slano vrelo vodo, da dobimo primereno mazljivo zmes. Premešamo in počakamo, da se ohladi.

V drugi skledi zmešamo pol kilograma skute in dodamo 2 celi jajci, limonino lupinico, par žlic sladkorja, dve veliki žlici kisle smetane, malo krušne sredice (za zgostitev) in malo

masla. Sestavine dodajamo po potrebi, saj masa ne sme biti preredka.

Ohlajeno testo domesimo z belo moko in ga razdelimo na tri kose. Testo razvaljamo na debelino približno 1 centimetra in po celi površini premažemo s pripravljeno maso. Medtem v veliki posodi zavremo vodo. Premazano testo zavijemo (kot rolado) in ga položimo na kos aluminijaste folije, ki jo prej premažemo z oljem. Folijo zvijemo v nekakšen čolniček, tako da je zgornji del štruklja viden, zavreti vodi pa preprečimo vstop do štruklja. Preden damo štruklje kuhat, jih po vrhu prebodemo (kot potico). Štruklje kuhamo pol ure brez obračanja v pokriti posodi.

Kuhane štruklje narežemo in prelijemo z na olju prepraženimi krušnimi drobt-

Ob hitrem tempu življenja je včasih prav v veselje, ko se lahko več generacij zbere skupaj na kupu in pripravi kaj posebnega. V ponedeljek, 9. aprila, se je gospa Cecilija Mahne (dolgoletna članica *Društva podeželskih žena Ilirska Bistrica*) odzvala na povabilo *Večgeneracijskega centra Doma na Vidmu* in nam v prostorih *Kresničke* pokazala, kako se pripravi domače ajdove štruklje. V prijetnem vzdušju smo si izmenjavali koristne nasvete in pazljivo zapisovali recept ter postopek priprave štrukljev, ki v naših krajih ostajajo zelo priljubljena sladka ali slana jed. Delavnica je bila

nami, ki jim na koncu dodamo še malo masla. Po želji potresemo s sladkorjem.

Dober tek! ●

Sara Kogovšek

VABILO

Pridružite se nam na zanimivih delavnicah, kjer se boste veliko naučili o kulinarčnih spretnostih in ročnih delih.

Lepo vabljeni v prostore Kresničke na Prešernovo ulico 25 a!

ZANIMIV PROJEKT

»TEDEN DOMAČE KUHINJE«

V marcu smo se v *Domu starejših občanov Ilirska Bistrica* posvetili pogovorom o prehrani nekoč. Stanovalke in stanovalci so se razživali ob pripovedovanju in obujanju spominov na jedi, kot so jih poznali nekoč. Čeprav velja, da je bila tako imenovana »cucina povera« povezana s pomanjkanjem in izredno veliko iznajdljivostjo, je prevladalo mnenje, da je bila hrana okusna in je marsikatera jed danes po krivici pozabljena. Za preživetje številčnih družin so bile na dnevnem meniju največkrat le surovine, ki dobro uspevajo v naših krajih. Mednje gotovo sodijo: repa, zelje, krompir, fižol, kolera-ba, koruza. Od jedi, ki so bile kljub skromnosti najbolj cenjene, pa so stanovalci omenjali: jetranco s krompirjem ali polento, krompir v zevnici, sukan močnik, zaroštan krompir, prežgano župo...

V sklopu projekta smo si v začetku meseca ogledali mlin *Nemec* v Podstenjah in istočasno nabavili moko. V štirih skupinah smo iz nje pripravili različne vrste kruha. Gospe iz *Društva podeželskih žena* so pred nami pripravile tradicionalne štruklje s kruhovim nadevom, ki so odlično uspeli. Skupaj s stanovalkami smo na družinskem kosilu skuhali jetranco s krompirjem, da nam je spet zadišalo po preteklosti. Recept zanj je preprost, a rezultat zelo prepričljiv, zato ga zaupamo tudi vam.

Na žlici masti prepražimo čebulo in ko zarumeni, dodamo na koščke narezano jetranco in pražimo dalje. Zarumenimo

malo moke, dodamo česen, lahko tudi malo paradižnikove mezge, in zalijemo z vodo, da se malo pokuha. Nazadnje pri-mešamo na kocke narezan olupljen surov krompir in kuhamo do mehkega. Preden postrežemo, potresemo z nasekljanim peteršiljem.

V zadnjem tednu marca meseca smo skupaj s stanovalci oblikovali jedilnik, ki je bil sestavljen izključno iz doma-čih bistriških jedi. S tem smo zaključili

projekt *Teden domače kuhinje*. Anketa je pokazala izredno veliko zadovoljstvo z dogodki in seveda z odličnimi jedmi, ki so jih spremljale. ●

Vesna Bizjak,
DSO Ilirska Bistrica

Zasebni zavod Moja pot
psihoterapija in svetovanje

SREČANJA ZA LJUDI, KI SO DOŽIVELI IZGUBO

Vabimo vas, da se nam pridružite na srečanjih, ki so namenjena žalovanju, predelovanju žalosti, pogovoru o izgubi in bolečini, ki jo čutite ob tem. Mogoče vam bo lažje, če se boste o tem pogovorili z ljudmi, ki imajo podobno izkušnjo izgube kot vi.

Srečevali se bomo vsak prvi četrtek v mesecu ob 19. uri v prostorih *Zavoda Moja pot*, Šercerjeva 18, Ilirska Bistrica.

Srečanja so brezplačna.

Še enkrat vljudno vabljeni!

Kontaktne osebe:

Jerica: 040 835 678, penkoj@gmail.com

Judita: 041 707 602, judita.dso@gmail.com

VEČGENERACIJSKI CENTER DOM NA VIDMU – MOŽNOST IN PRILOŽNOST

April je bil muhast, kar je njegova splošno znana karakteristika, program VGC-ja pa predvidljiv in v veliki meri utečen, kot se spodobi.

Ponedeljkove kuharske delavnice so bile zelo dobro obiskane, nekoliko manj torkove, ko smo spoznavali stare ljudske obrti. Udarni dogodki ob sredah včasih privabijo številne poslušalce, drugič redkokoga, a je pač tako, da nas nagovorijo različne teme oziroma vsebine in prav je tako.

Tudi v maju vam VGC ponuja veliko zanimivih vsebin in dejavnosti.

Ponedeljkove kuharske delavnice bodo namenjene predstavitvi tradicionalnih jedi drugih narodov, ki živijo v naši občini, saj je **21. maj svetovni dan spodbujanja kulturne raznolikosti za dialog in razvoj**. Naj nas različenost bogati in ne razdružuje!

Del naše kulturne dediščine je tudi ljudsko zdravilstvo, ki se mu bomo posvetili ob torkih zjutraj tako na terenu kot na Kresnički, med drugim pa bomo spoznali tudi homeopatska zdravila in še kaj zanimivega s tega področja.

Tudi eden izmed sredinih udarnih dogodkov je posvečen zeliščem, torej izkoristite ponujeno znanje, ki ima tisočletno tradicijo, v svoj prid.

Kogar zanima fotografija, naj ne zamudi fotografskega tečaja, ki nudi številna znanja s tega področja.

DEJAVNOSTI V MESECU MAJU 2018

Vsak ponedeljek

8.00–10.00
v VGC Domu na Vidmu

BANKA NEFORMALNE POMOČI, predstavitve in pomoč pri uporabi storitev banke, izvajalka Romana Morano

9.00–11.00
v Kresnički, Prešernova 25 A

TRADICIONALNO: priprava tradicionalnih jedi drugih narodov, ki živijo v Občini Il. Bistrica (burek, pite, baklave ...), kontakt 041 484 937

17.00–18.00 in
18.00–19.00
v VGC Domu na Vidmu

SREČEVANJE ZDRAVLJENIH ALKOHOLIKOV, poteka v dveh skupinah, prijave na 040 683 015, Jasmin Tomažič

19.00–22.00
v VGC Domu na Vidmu

ACCESS BARS IZMENJAVE, facilitatorji in praktiki, kontakt 05 71 45 022 v dopoldanskem času

Vsak torek

9.00–11.00
v Kresnički,
Prešernova 25 A

DA NE BI POZABILI: nabiranje zdravilnih zelišč in spoznavanje njihovih učinkovin, seznanitev s homeopatskimi zdravili, zdravilne rastline kot fotografski motiv, kontakt 041 484 937

9.00–11.00
v VGC Domu na Vidmu

NADGRADIMO SVOJE ZNANJE, tečaj slovenščine za tujce, izvajalka Romana Morano, kontakt 05 71 45 022 v dopoldanskem času

16.00–17.30
v VGC Domu na Vidmu

SVETOVALNICA ZA OSEBE S TEŽAVAMI Z ODVISNOSTJO, prijave na 040 683 015 pri ge. Jasmin Tomažič

Vsako sredo

16.00–17.30
na OŠ Antona Žnideršiča

RAČUNALNIŠKI TEČAJI, izvajalec Marjan Uljančič, prijave na 05 71 45 022 v dopoldanskem času

Vsak četrtek

9.00–12.00
v VGC Domu na Vidmu

RISANJE IN SLIKANJE, izvajalec Erik Dolgan, prijave na 05 71 45 022 v dopoldanskem času

Vsak prvi četrtek v mesecu

od 17.00 dalje v VGC
Domu na Vidmu

MEDITACIJE, izvajanje meditacij, prijave na 031 781 461, Martina Zorza

Vsak četrti četrtek v mesecu

od 13.00 dalje v VGC
Domu na Vidmu

DRUŠTVO INCA, informacije o vsebini in delovanju društva na 05 627 38 24, Diana Pelloza, ali na: drustvo.inca-oso@siol.net

Vsak petek

9.00–12.00
v VGC Domu na Vidmu

SVETOVALNICA ZA OSEBE S TEŽAVAMI Z ODVISNOSTJO, prijave na 040 683 015, Jasmin Tomažič.

Vsak tretji petek

8.00–10.00
v VGC Domu na Vidmu

SVETOVALNO SREDIŠČE ZA INFORMIRANJE ODRASLIH, Ljudska univerza Ilirska Bistrica

UDARNI DOGODKI V MESECU MAJU

4. 5. 2018 ob 19.00 v VGC Dom na Vidmu	POGLED SKOZI OBJEKTIV , fotografski tečaj, izvajalca Andrej Udovič in Stojan Spetič
8. 5. 2018 od 17.30 dalje v VGC Dom na Vidmu	DOTIKI ANGELOV , izvajalka Martina Zorza, vodene meditacije in terapije z energijami, kontakt 031 781 461, zaželen je prostovoljni prispevek za izvajalko.
15. 5. 2018 ob 9.30 v Mali dvorani Doma na Vidmu	VARNOST V CESTNEM PROMETU , izvajalec Javna agencija za varnost prometa, DARS, OZRK Ilirska Bistrica, PP Postojna, Združenje FORTOKS
18. 5. 2018 ob 8.00 v VGC Dom na Vidmu	SVETOVALNO SREDIŠČE ZA INFORMIRANJE ODRASLIH , izvajalec Ljudska univerza Ilirska Bistrica
23. 5. 2018 ob 18.00 v Mali dvorani Doma na Vidmu	ZDRAVILNA ZELIŠČA V DOMAČEM GOSPODINJSTVU , izvajalec Karmen Pugelj

Ker je letošnje leto proglašeno za **EVROPSKO LETO KULTURNE DEDIŠČINE**, se bomo v prihodnje v VGC-ju vsak **ponedeljek in torek od 9.00 do 11.00** srečevali z **lokalno tradicionalno kulinariko in z ljudskimi obrtni na Bistiškem**. Mesečne rezultate dela bomo javno predstavljali na različne načine, in sicer v bistriškem glasilu, v vitrini VGC-ja Dom na Vidmu in še kje. V obe delavnici pristrčno vabljeni vsi, ki bi znanje z obeh področij radi delili ali ga pridobili.

Udarni dogodki ob sredah zvečer nam ponujajo zelo različne teme, ki nam širijo obzorje, nas ozaveščajo o pomembnosti trajnostne naravnosti, vzpodbujajo in nagovarjajo k odgovornemu in zdravemu načinu življenja, prehranjevanja, nas seznanjajo z različnimi alternativnimi metodami zdravljenja in še čim, zato obisk teh dogodkov prijazno priporočamo.

Vsi programi VGC-ja so brezplačni, zato bi jih bilo škoda zamuditi. Cilji VGC-ja so: informiranost, socialna vključenost, znanje in aktivacija. Pristrčno vabljeni, da damo življenju več radovednosti, pestrosti, razigranosti, smeha in vedrine, da spletemo trdnjše socialne mreže, da si delimo znanje in izkušnje. Skupaj smo močnejši, ustvarjalnejši in uspešnejši!

PREDSTAVITEV UDARNIH DOGODKOV V MAJU

1. POGLED SKOZI OBJEKTIV, 4. 5. 2018 ob 19.00 v VGC Domu na Vidmu, izvajalca Andrej Udovič in Stojan Spetič

Več kot stoletje in pol je minilo od prvega uspelega poskusa (1839), da bi ujeli podobo in jo zadržali v obliki svetlobnega zapisa. Danes je fotografska podoba prisotna skoraj na vseh področjih našega življenja in močno vpliva na vizualno podobo bivanjskega prostora. Da bi ustvarili

fotografijo, ki bi navdušila nas in gledalca, se je potrebno vizualno opismeniti. Če hočejo tisti, ki nosijo idejo fotografije v svojem pogledu in želijo preko nje tudi drugim kaj sporočiti ali pa jih samo nagovoriti, je fotografski tečaj **POGLED SKOZI OBJEKTIV** idealna priložnost.

2. DOTIKI ANGELOV – 8. maj od 17.30 dalje, izvajalka Martina Zorza

Vodene meditacije in terapije z energijami, kontakt 031 781 461, zaželen je prostovoljni prispevek za izvajalko.

3. VARNOST V CESTNEM PROMETU – 15. 5. 2018 ob 9.30 v Mali dvorani, izvajalec Javna agencija za varnost prometa, DARS, OZRK Ilirska Bistrica, PP Postojna, Združenje FORTOKS

Projekt »**Sožitje – varnost v cestnem prometu**« je namenjen voznikom v **tretjem življenjskem obdobju in vsem, ki so aktivni v cestnem prometu**. V okviru dogodka se bodo udeleženci seznanili s štirimi vsebinskimi sklopi:

- osvežitev znanja prometnih predpisov in pravil (prilagojeno lokalni problematiki),
- varna vožnja po avtocesti in hitri cesti (sodelujejo strokovnjaki iz DARS-a),
- praktično svetovanje o zdravstvenih kriterijih (npr. vid),
- svetovalna vožnja z ocenjevalcem na vozniskem izpitu (po dogovoru),
- lokalna cestna problematika.

V sklopu dogodka bodo udeleženci prejeli preventivna gradiva (odsevne trakove, odsevne jopiče ...). Omogočimo sebi in drugim, da bi v cestnem prometu čim dlje ostali samostojni, mobilni in predvsem **varni**.

4. SVETOVALNO SREDIŠČE ZA INFORMIRANJE ODRASLIH, vsak tretji petek v mesecu ob 8.00–10.00 v VGC Domu na Vidmu

Pridobite informacije o tečajih, predavanjih, vrstah izobraževanj, možnostih dokončanja šolanja v domačem kraju ali drugod. Vas zanima nadaljevanje/dokončanje šolanja ali pridobitev NPK? Pri nas pridobite vse potrebne informacije o programih.

5. ZDRAVILNA ZELIŠČA V DOMAČEM GOSPODINJSTVU, 23. 5. 2018 ob 18.00 v Mali dvorani, predavateljica Karmen Pugelj

Vsi poznamo izrek, da za vsako bolezen rožica rase. Pa se znamo po njem tudi ravhati? Pridružite se nam in skupaj bomo spoznali najpogostejše rožice na naših travnikih, njihovo zdravilno moč in najučinkovitejše pripravke za ohranjanje in izboljšanje zdravja.

BANKA NEFORMALNE POMOČI

V okviru *Večgeneracijskega centra primorsko-notranjske regije* se je z mesecem aprilom odprl portal **Banka neformalne pomoči**. Njen namen je izmenjava brezplačnih uslug na pod-

ročju družabništva, prevozov, varstva otrok ali starejših, nakupov, inštrukcij ...

Namenjena je vsem, ki potrebujejo tovrstno pomoč ali so jo pripravljene nuditi sočloveku. Izmenjava podatkov o ponudbi in potrebi po uslugah poteka preko spleta. To pomeni, da se posameznik **registrira na spletnem mestu Banke neformalne pomoči**, kjer odda svoj oglas ali povpraševanje. Do banke lahko **dostopate preko spletnega naslova www.tockemoci.si/banka-neformalne-pomoci**.

Primer: Na spletni strani oddam povpraševanje v rubriki **Rabim pomoč:** »Iščem prevoz iz Ilirske Bistrice do Ljubljane z osebnim avtomobilom.« Z osebo, ki se na oglas odzove, se dogovorim za vse ostale podrobnosti.

V kolikor nimate računalnika ali potrebujete pomoč pri registraciji in/ali vnosu podatkov, nas lahko pokličete **vsak torek in četrtek od 10.00–12.00 na brezplačno telefonsko številko 080 41 45** ali pa se **osebno oglasite** v prostorih **VGC Dom na Vidmu vsak ponedeljek dopoldan od 8.00–10.00**.

Z veseljem vam bomo pomagali!

Vse potrebne informacije o omenjenih dogodkih boste našli tudi na **FB profilu VGC Dom na Vidmu in VGC Pivka**, na spletnih straneh www.tockamoci.si ali www.lu-ilirska-bistrica-si, na **FB profilu Centra za socialno delo Ilirska Bistrica** in na **spletni strani Občine Il. Bistrica**. ●

OBVESTILO PREJEMNIKOM ITALIJANSKIH POKOJNIN

Kot vsako leto do sedaj bo tudi letos INPS-u potrebno posredovati podatke o prihodkih.

Campagna RED/EST: Naše stranke prejmejo pismo z navodili, ostali pa se lahko oglasite pri nas, da preverimo, kaj je potrebno storiti.

Za posredovanje podatkov nam dostavite:

- letni izpis prejete slovenske pokojnine v letu 2017 (Februarja ste prejeli potrdilo ZPIZ-a. V primeru, da ga ne najdete, zaprosite ZPIZ za novo potrdilo.), ki mu poročeni priložijo še podatke za živečega zakonca;
- na davčnem uradu je potrebno priložiti potrdilo o prihodkih zavezanca za leto 2016 (ker bo letošnje na voljo šele junija) ali kopijo prejetega informativnega izračuna dohodnine za leto 2017;
- fotokopijo veljavnega osebnega dokumenta – osebne izkaznice ali poštne lista.

Vso dokumentacijo nam lahko pošljete po pošti ali pa prinesete osebno v našo pisarno **Točka moči Večgeneracijskega centra Dom na Vidmu**. Pred prihodom

nas pokličite na telefonsko številko 05 62 73 824. ●

PATRONAT INCA SLO

Diana Pelosa

il Patronato della CGIL

Slovenia

drustvo.inca-oso@siol.net

Zasebni zavod Moja pot
psihoterapija in svetovanje

SKUPINA ZA SAMOPOMOČ »KORAK«

Preko *Zavoda Moja pot* že osmo leto deluje skupina KORAK, ki jo obiskujejo ljudje s težavami v psihičnem zdravju. Pogosto o tesnobi, depresiji, paničnih napadih, obsesivno-kompulzivnih motnjah in drugih težavah težko spregovorimo, saj velikokrat ljudje ne razumejo naših stisk ali pa jih je preprosto strah, ker o tem nimajo znanja. Prav zato je skupina varno in zaupno okolje, kjer si lahko olajšate svoje stiske. Vsak v skupini ima lastne izkušnje.

Skupina je brezplačna. Srečujemo se **vsak drugi in četrti četrtek v mesecu ob 19.00** na Šercerjevi cesti 18 v Ilirski Bistrici. Vsak, ki želi obiskovati skupino, ima najprej srečanje z enim od vodij.

Dovolite reči tesnobi: »Dovolj te imam!«

Kontaktne osebe:

Jerica: penkoj@gmail.com, 040 8356 678

Judita: judita.dso@gmail.com, 041 707 602

Zasebni zavod Moja pot
Šercerjeva cesta 18
6250 Ilirska Bistrica

+386 40 835 678
www.mojapot.info

SOŽITJE ZA VEČJO VARNOST V CESTNEM PROMETU

PREVENTIVNI DOGODEK ZA SENIORJE IN
UPOKOJENCE BO V TOREK, 15. MAJA 2018,
V MALI DVORANI DOMA NA VIDMU.

09.30–09.35

UVODNI NAGOVOR PREDSTAVNIKA AVP

g. Sebastijan Turk, vodja projekta Sožitje

09.35–10.30

OSVEŽITEV ZNANJA PRAVIL CESTNEGA PROMETA

predavatelj: g. Sebastijan Turk

10.30–10.45

PRAKTIČNE IZKUŠNJE POLICIJE

Predavatelj: g. Dejan Đukić, pom. kom PP Ilirska Bistrica

10.45–11.15

TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA

predavatelj: OZRK Ilirska Bistrica

11.15–11.45

SVETOVANJE O ZDRAVSTVENIH KRITERIJIH ZA VOŽNJO

predavateljica: dr. Majda Zorec Karlovšek, Združenje FORTOX

11.45–12.00

ODMOR

12.00–13.00

SVETOVALNA VOŽNJA Z OCENJEVALCI NA VOZNIŠKEM IZPITU

Preventivni dogodek je brezplačen.
VLJUDNO VABLJENI!

DOM STAREJŠIH OBČANOV
Ilirska Bistrica

VABILO

Dom starejših občanov Ilirska Bistrica v sodelovanju z Zdravstvenim domom Ilirska Bistrica, Centrom za socialno delo Ilirska Bistrica in Skupino za pomoč svojcem pri demenci Ilirska Bistrica organizira brezplačni:

LAIČNI TEČAJ NEGE BOLNIKA NA DOMU.

Ciljna populacija: ljudje, ki živijo s starejšimi in pričakujejo, da bi v prihodnosti lahko potrebovali te veščine; tisti, ki želijo biti pripravljeni na situacijo, ko je potrebno nuditi pomoč in podporo bolniku v domačem okolju; tisti, ki že skrbijo za bolnika, pa bi jim pri tem prav prišla dodatna znanja in podpora. Poudarek bo na praktičnih veščinah, podprtih z osnovnimi teoretičnimi napotki glede nege, posedanja bolnika, uporabe pripomočkov ter psihične podpore bolniku in svojcem.

Tečaj, ki ga bodo vodili izkušeni strokovni delavci, bo potekal **v večnamenskem prostoru Doma starejših občanov Ilirska Bistrica v treh sklopih po 2 uri od 18. do 20. ure, in sicer:**

- 1. sklop: v torek, **22. maja 2018 ob 18. uri,**
- 2. sklop: v torek, **29. maja 2018 ob 18. uri,**
- 3. sklop: v torek, **5. junija 2018 ob 18. uri.**

Prijave sprejemamo **do petka, 18. maja 2018**, na e-pošto: nadja.vidmar@dso-ilb.si ali po tel: 070 550 578 (Vesna) ali 041 275 172 (Nadja), kjer dobite tudi dodatne informacije.

Ne zamudite pomembnih informacij.

Lepo vabljeni!

POSLEDICE ODVISNOSTI OD ALKOHOLA

SPREMEMBE OSEBNOSTI IN OBRAMBNI MEHANIZMI

Na podlagi izkušenj, ki jih pridobiva v vsakdanjem življenju, se človek vedno znova odloča za tako vedenje, s katerim misli, da bo dosegel, kar si želi. Ker je odvisen človek vedno bolj sprt s svojimi najbližjimi; ker iz okolja dobiva čedalje več negativnih sporočil in si tega ne zmore pravilno razložiti, se vedno bolj osebno spremenja. Njegovo vedenje postaja vedno bolj egoistično; težko se vživi v druge in le redko zmore prisluhniti željam najbližjih. Vse to se zrcali v njegovih odnosih z družinskimi člani, sodelavci in z drugimi ljudmi v njegovi okolici.

Dolgo in na vse načine si prizadeva, da bi prikril odvisnost od alkohola. Ko je vse to neuspešno, se odmakne od te skupine in pada vse nižje in se vedno bolj giblje med sebi enakimi. Na začetku se slepi, da so vzroki za to: njegovo delo, njegovi prijatelji, njegove težave ... Na delo še zmore priti trezen, opije pa se po končanem delavnem času. Občasne izostanke zaradi pijančevanja opravičuje z nevšečnostmi v družini ali s prijatelji. Doma pred partnerjem in otroki pa tega ne more dolgo skrivati, saj je pogosto odsoten, zamišljen, nerazporejen. Postaja nezanesljiv; obnaša se neodgo-

vorno; skrb za družino in vzgojo otrok prepusti parterju. Tudi v tej fazi skuša zunaj doma prikriti odvisnost. Ko tega ne zmore več, se prične vrstiti nevšečnosti.

Zdaj si oglejmo nekaj značilnih osebnostnih sprememb, s katerimi se človek odzove na notranje (tesnoba, občutki krivde) in zunanje pritiske, ki od njega terjajo, da ne bi več pil in ga soočajo s posledicami odvisnosti.

Nagnjenost k lažem: Na začetku mu spretno laganje koristi, ker mu omogoča pitje. Postopoma pa se utiri, tako da alkoholičar laže kar iz navade, brez potrebe ali koristi.

Dvojna morala: Ena vrsta moralnih norm velja zanj (z njimi opravičuje vse svoje ravnanje, laži, nedelavnost, agresivnost ...) Drugo vrsto moralnih norm, ki so seveda strožje, pa uporablja za vse druge ljudi.

Dvojno čustvovanje: Vse, kar je združeno z uživanjem alkohola, je povezano z občutkom ugodja in zadovoljstva, vse drugo pa z občutkom neugodja in puščobe. Zaradi te čustvene razdvojenosti se odvisen človek počuti negotovega, ogroženega.

Obrambni mehanizem: Soočanje z resnico, zlasti če je ta neprijetna, je zelo boleče oz. tako boleče, da tega ne more priznati niti sebi, kaj šele drugim. Za zmanjšan občutek krivde si pomaga z različnimi izgovori, ki mu omogočajo, da ne obupa nad seboj. Dolga leta se tako brani pred resnico o lastni odvisnosti od alkohola, da marsikaterim izgovorom ne verjame le on temveč tudi njegova okolica, pogosto žena.

Pa si oglejmo nekaj najpogostejših obrambnih mehanizmov, s katerimi se odvisnik skuša izogniti odkritemu soočanju s posledicami svoje bolezni:

- zanikanje:** Alkoholičar zanika, da pretirano pije. Če pa prizna, da pije, trdi, da ni odvisen od alkohola in da lahko pusti pijačo, kadarkoli hoče. Tudi močno vinjen alkoholičar se razjezi, če mu kdo očita, da je pijan. Po njegovem je on čisto v redu – problem je žena, ki venomer sitnari. V službi pa naj bi normalno delal – enako kot drugi sodelavci.
- pomanjšanje:** Odvisen človek zmanjšuje pomen lastnega pitja. Zdi se mu, da ustvarjamo probleme brez pravega vzroka. No, ja, kaj malega že kdaj popije! Kdo ga pa ne? Ženi pa ni grozil, ampak se je le »hecal«.
- racionalizacija:** To je, da bi človek razumsko obrazložil vzroke in okoliščine pijančevanja. Trudi se sebi in drugim dopovedati, da je pravzaprav moral piti in da bi tako ravnal vsakdo na njegovem mestu, npr. razna praznovanja, delo na terenu, prehlad, poslovni partnerji, prijatelji v gostilni, mraz ...
- projekcija:** To je poizkus, da bi odgovornost za lastne težave in pitje pripisal drugim ljudem, npr. sitna žena, otroci ne dajo miru, v službi ga zapostavljajo.
- drobljenje:** Človek ni v stanju, da bi pogledal na svoje življenje celovito. Trudi se, da bi bilo pozitivnega čim več, negativnega pa čim manj, zato ga razkosa in poskuša pozornost usmeriti na tisti čas, ko ni pil in je opravljal svoje naloge. Razvoj dogodkov odvisnega človeka tako obremeni, da se nevrotično odzove. Ko se vzdrži

SVETOVALNICA

»svetovanje, informiranje, motiviranje«

- Si želite informacije in svetovanje o škodljivi rabi ter posledicah alkohola, tobaka, marihuane in drugih psihoaktivnih snovi?
- Potrebujete pogovor, da skupaj poiščemo možne rešitve?
- Nudimo vam brezplačno anonimno svetovanje ter strokovno pomoč.

KONTAKT

VGC Dom na Vidmu
Vsak torek od 15.00 do 18.00
Vsak petek od 10.00 do 13.00

pijače, zahteva to od njega silne napore in samopremagovanje. Ve samo, da ne sme piti. Številne probleme rešuje na isti način, kot je to počel v času pitja in pri tem išče najrazličnejše izgovore. Vedno bolj je nemiren, nezadovoljen, obupan. Na težave, ki jim ni kos, odreagira z depresivnim razpoloženjem. Zaveda se svojega položaja, izhoda pa ne vidi. Sam ga bo brez zdravljenja težko našel.

SOOČANJE Z RESNIČNOSTJO V PROCESU ZDRAVLJENJA

Če se odvisen človek resno vključi v proces zdravljenja, krizno obdobje kmalu prebrodi. Naloge, ki jih prevzema v terapevtskem procesu, mu omogočajo, da dosega uspehe in tako prične za-

upati v svoje sposobnosti. Začne se mu urejati tudi načeto zdravje. Terapevtski program mu omogoča spoznanje, da je mogoče abstimirati. V njem se prebudi želja po normalnem urejenem življenju. Zopet si zastavi cilje, ki jih hoče doseči. Motivacija pa ni stalna temveč niha. Tako močno lahko upade, da se zopet pokažejo obrambe vse do motečega vedenja. Takšne krize najuspešneje obvlada ob pomoči v terapevtski skupini ali ob pomoči tovarišev iz kluba zdravljenih alkoholikov. Izkušnje kažejo, da si z vključevanjem v Društvo zdravljenih alkoholikov odvisen človek uredi svojo osebnost. ●

Terapevtka
Jasmin Tomažič

STUDENEC

Človek do studenca se sprehodi,
postoj kraj vode, da te opazi,
prisluhni ji, ko te povabi:

»Roke si umij in z obraza žalost si
odstri.

Spočij utrujeno srce, pomoči v moje
vode še noge.

Naj duša se odpre za mir, ki te obdaja,
naužij lepote se do kraja.«

Ko enkrat boš odkril ta kraj,
to zate bo pravi raj.

Tja se vračal boš, ko ti bo hudo,
da v dušo svojo spraviš boš lepoto to.

Helena,
žena zdravljenega alkoholika

V okviru praznovanja *Tedna Rdečega križa*,
ki bo potekal od 8. do 15. maja,
vas Rdeči križ Ilirska Bistrica vabi na

DAN ODPRTIH VRAT
ki bo v sredo, 9. maja 2018, od 9. do 17. ure
v skladišču Rdečega križa št. 2
pod Gimnazijo Ilirska Bistrica.

Zbirali bomo oblačila, posteljnino, zavese, šolske
potrebščine, posodo, igrače in vse ostalo,
česar ne potrebujete.

Prikazovali bomo temeljne postopke oživljanja
in uporabo defibrilatorja ter delili promocijsko
gradivo Rdečega križa Slovenije.

Pod nadstreškom bo potekala humanitarna akcija
zbiranja plastičnih zamaškov.

Zbrana sredstva bomo namenili v Sklad za humanitarne
pomoči otrokom.

Prisrčno vabljeni!

Rdeči križ Ilirska Bistrica vas vabi na
Regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči
Civilne zaščite in Rdečega križa, ki bo

v soboto, 26. maja 2018, ob 9. uri
pri Osnovni šoli Toneta Tomšiča v Knežaku.
Delovišča bodo postavljena po Knežaku.

Namen preverjanja je utrjevati znanje za preprečevanje
nesreč in dajanje učinkovite pomoči v primeru njihovega
nastanka, obnavljati praktično znanje članov ekip,
vzdrževati trajno usposobljenost za dajanje prve pomoči
in upoštevati sodobne učne metode ter dosežke
v prvi pomoči.

Vljudno vabljeni na ogled!

Obveščamo vas, da od 1. aprila dalje v ZP Knežak deluje ambulantna vsak dan. Po urniku je razdeljena na Ambulanto družinske medicine (ADM) in na Šolski Dispanzer (ŠD).

Vabimo, da se otroci in mladina opredelijo za zdravnika v Šolskem dispanzerju Knežak.

Ostale paciente, ki še nimajo izbranega svojega osebnega zdravnika, vabimo, da se opredelijo za ADM Knežak oz. za ambulate, ki še sprejemajo nove paciente – s tem se posledično skrajšujejo čakalne dobe v ordinacijah, ki imajo zapolnjeno kvoto pacientov.

SPREMEMBA URNIKA IN NOSILCA DEJAVNOSTI V AMBULANTI DRUŽINSKE MEDICINE (ADM) KNEŽAK IN V ŠOLSKEM DISPANZERJU (ŠD) KNEŽAK

V ZP Knežak je poleg ADM tudi ŠD. Zdravnica je DEBELJAK JELENA, dr. med. spec. druž. med.

URNIK

PON.		ADM	12.30 do 15.00
		ŠD	15.00 do 16.30
TOR.		ŠD	12.15 do 15.00
		ADM	15.30 do 19.15
SRE.	10.15 do 13.00	ADM	
	13.00 do 14.00	ŠD	
ČET.	7.15 do 12.15	ŠD	
	12.15 do 14.15	ADM	
PET.	7.15 do 10.00	ADM	
	10.30 do 14.15	ŠD	

Tel. št. v ZP Knežak (ADM Knežak in ŠD Knežak) je 05 788 20 12.

AMBULANTA DRUŽINSKE MEDICINE 4

Obveščamo vas, da v ADM4 v ZD Ilirska Bistrica ponovno ordinira zdravnica TOMIĆ SUNČANA M., dr. med. spec. druž. med., po novem URNIKU.

TOR. 7.15–14.15

SRE. 12.15–19.15

PET. 7.15–14.15

DIABETOLŠKA AMBULANTA

Obveščamo vas, da v okviru ZD na Župančičevi 5 (bivši Kvist) po novem urniku deluje Diabetološka ambulanta. Zdravnica

v Diabetološki ambulanti je TOMIĆ Sunčana M., dr. med. spec. druž. med.

PONEDELJEK: 12.15–19.15

ČETRTEK: 7.15–14.15

Za pregled se naročite pri med. sestri na tel. št. 05 29 27 195.

ZOBNA AMBULANTA 3 - SARAFOVA Olgica, dr. dent. med.

Obveščamo vas, da je od 1. 4. do 31. 8. 2018 nov urnik ambulate.

PON. 12.30–16.00

TOR. 7.30–11.00

SRE. 7.30–11.00

ČET. 15.30–19.00

PET. 7.30–11.00

Tel. št.: 05 71 12 152

OBVESTILO O REŽIMU PARKIRANJA V OKOLICI ZDRAVSTVENEGA DOMA

Obveščamo vas, da je na novo urejeno in označeno parkirišče pred Zdravstvenim domom Ilirska Bistrica namenjeno izključno pacientom/obiskovalcem ZD.

Intervencijska površina pred vhodom urgence je neposredno povezana s cesto pred ZD, ki vodi do glavne ceste, zato **je parkiranje osebnih vozil na cestišču ob pločniku ZD prepovedano!**

Pričakujemo strog nadzor s strani občinskega redarstva.

BOLEZNI SRCA IN OŽILJA – najpogostejši vzrok smrti

Bolezni srca in ožilja so najbolj razširjene kronične nenalezljive bolezni. V razvitih državah so na prvem mestu najpogostejših vzrokov umrljivosti, medtem ko v manj razvitih državah pričakujejo, da bodo to mesto zasedle v nekaj letih. Vsako leto po svetu zaradi njih umre 17,5 milijona ljudi, v Evropi, kjer predstavljajo vzrok za več kot polovico vseh smrti, pa več kot 1,9 milijona. V Sloveniji zaradi bolezni srca in ožilja zbolijo povprečno 20.000 ljudi na leto, umre pa jih okoli 9.000. Tako bolezni srca in ožilja povzročajo skoraj 40 % vseh smrti v Sloveniji, kar je več, kot jih umre zaradi rakavih bolezni skupaj. Razvoj in pojav bolezni srca in ožilja je pomembno povezan z življenjskim slogom, zlasti z naslednjimi vedenjskimi dejav-

niki tveganja: telesna nedejavnost, kajenje tobачnih izdelkov, nezdrav način prehranjevanja, prekomerno uživanje alkohola. Ostali dejavniki tveganja za razvoj in pojav bolezni srca in ožilja so: spol, dednost (družinska obremenjenost), starost, psihosocialni stres, dejavniki okolja, sladkorna bolezen, povišana raven holesterola, zvišan krvni tlak. Svetovna zdravstvena organizacija opozarja na skokovito naraščanje s starostjo in življenjskim slogom povezanih bolezni, ki vodijo v razvoj kroničnih bolezni, kot so: sladkorna bolezen, srčno-žilne bolezni, rak in bolezni dihal. Ne le da se povečuje delež starejših, podaljšuje se tudi delovna doba, kar pomeni, da morajo delavci delati tudi s kronično boleznijo. Skrb prebivalcev za lastno zdravje postaja vse pomembnejša. Tako se vedno bolj priznava pomen ozaveščanja prebivalstva, saj to na različne načine pripomore k preprečevanju, pa tudi k obvladovanju in rehabilitaciji kroničnih bolezni. Kot pomemben vzrok smrti se pričnejo pojavljati že po 45. letu starosti. Z aktivnim preseganjem za posamezne vrste kroničnih bolezni in z odkrivanjem dejavnikov tveganja za nastanek srčno-žilnih bolezni s pomočjo vprašalnikov se z uvedbo referenčnih ambulant družinske medicine razširjajo dejavnosti ambulate družinske medicine. Referenčna ambulanta družinske medicine pomeni napredek v timski obravnavi in hkrati tudi povečano dostopnost zdravstvenih storitev prebivalcem. Delo diplomirane medicinske sestre v ambulanti družinske medicine temelji na učenju pacienta o zdravem življenjskem slogu in ohranjanju zdravja, kar v današnjem času od nje zahteva veliko sposobnost svetovanja in motiviranja pacienta, ki želi svoj življenjski slog spreminjati na bolje. Diplomirana medicinska sestra ima znanje, odgovornost in določene kompetence, s katerimi pacienta vodi do zdravega načina življenja, do zmanjševanja dejavnikov tveganja za nastanek srčno-žilnih bolezni in do urejenega zdravstvenega stanja.

Največ smrti in dolgotrajne prizadetosti povzročata srčni infarkt in možganska kap, ki sta nenadna zapleta koronarne bolezni srca oziroma bolezni možganskega žilja. Z zdravim načinom življenja lahko nastanek in napredovanje omenjenih srčno-žilnih bolezni in njihovih zapletov odložimo, zmanjšamo njihovo težo in znatno podaljšujemo življenje.

Misel za konec: »Zdravja ne dobite v trgovini, temveč z načinom življenja.« (Sebastian Kneipp)

29. 5. 2018 bomo od 7.00 do 9.00 v ta namen izvajali preventivne meritve holesterola in krvnega tlaka za preprečevanje srčno-žilnih bolezni v avli zdravstvenega doma.

Zdravstveno-vzgojni center Ilirska Bistrica

SVETOVANJE ZA OPUŠČANJE KAJENJA

Kajenje je v razvitem svetu med dejavniki tveganja za nastanek in razvoj bolezni in smrti, ki jih je mogoče odpraviti, daleč na prvem mestu. Tobačni dim vsebuje preko 4000 bolj ali manj strupenih snovi, med katerimi so najpomembnejši prav gotovo katran, ogljikov monoksid in nikotin. Zaradi tega je povsem jasno, da varna cigareta ali varna količina oz. način ka-

jenja ne obstajajo. Tudi ljudje v okolici kadilca so izpostavljeni vplivu cigaretnega dima in njegovim sestavinam ter so zaradi t. i. pasivnega kajenja potencialno ogroženi. Kajenje tobaka škoduje tako rekoč vsakemu organu v človeškemu telesu in škodljivo vpliva na zdravje skozi celotno življenje. Vzročno je povezano z številnimi vrstami raka, boleznimi dihal (KOPB, astma), boleznimi srca in ožilja (koronarna srčna bolezen, srčni infarkt, možganska kap, ateroskleroza) in s številnimi drugimi boleznimi. Spremembe v telesu kadilca, ki vodijo v bolezni, se začnejo na začetku kajenja in se počasi kopičijo pri njegovem nadaljevanju.

Opustitev kajenja je koristna za zdravje v kateremkoli obdobju življenja, saj se izboljša krvni tlak, srčni utrip, kratka sapa in kašelj pa se zmanjšata.

V kolikor ste začutili željo in pripravljenost za opustitev kajenja, vam v Zdravstveno-vzgojnem centru ponujamo skupinsko svetovanje za opuščanje kajenja, ki zajema 6 srečanj. V kolikor vam skupinska oblika svetovanja ne ustreza, vam je na voljo tudi individualno opuščanje kajenja.

Za informacije smo dosegljive na tel. številki 05 71 12 155. ●

Zdravstveno-vzgojni center

Literatura:

Čakš T., *Opustite kajenje in zmagajte*, CINDI Slovenija, Ljubljana 2004.
Slovenija brez tobaka, NIJZ, Ljubljana 2015.

VABILO

Vljudno vas vabimo na delavnico: **OPUŠČANJE KAJENJA**, ki bo potekala v četrtek, **16. 5. 2018, ob 19. uri** v prostorih Zdravstveno-vzgojnega centra (Internistična ambulanta, bivši KVIST) na Župančičevi ulici 5.

Delavnica zajema 6 srečanj, na katerih udeleženci razvijajo veščine in sposobnosti, ki pripomorejo k pozitivnim spremembam. Velik del učenja v skupini poteka v obliki izkustvenega učenja, ki udeležencem pomaga razvijati lastnosti, ki jih bodo uporabljali v prihodnosti. Razvijejo možnost, da se kot nekdanji kadilci dobro znajdejo in pravilno odločajo v nepredvidljivih situacijah, v katerih je veliko večja nevarnost za ponovitev vedenja.

Veselim se srečanja z vami!

*Nataša Jenko,
diplomirana med. sestra*

Joyce Whiteley Hawkes, Sozvenenje, devet vaj za zdravje in vitalnost, prevedla/Resonance - Jedrt Maležič, Zbirka Zdravje, Primus, Brežice 2012.

»Biti človek je nenavadna in čudovita izkušnja. Dovolj veliki smo, da lahko pademo kot Newtonovo jabolko, pa vendar so naše celice dovolj majhne in delujejo dovolj hitro, da lahko svoje notranje delovanje poimenujemo kvantno veselje. Prebivamo na meji med newtonsko fiziko in kvantnim modelom resničnosti ter brez težav delujemo v teh dveh resničnostih. Telo brez našega zavestnega posredovanja obvladuje podrobnosti pretanjenega delovanja naših 100 biljonov celic.«

Pa me vprašajo, vprašate: »Kako gre? Kako je?« Največkrat odgovorim: »Po starem.« Pa se mi tako zelo veliko dogaja navznotraj, a kako naj vam o tem govorim, če sem bila leta in leta zaradi teh notranjih dogajalnih scenarijev v meni jemanja kot *ah-ta-čudna*, *čudaška*, *ah-ta-umetnica*, *ah-ta-pesnica* in v tem stilu dalje ... Le kako naj vam začnem razlagati o šamanskih potovanjih, eftanju in vseh mogočih zadevah, s čimer se ukvarjam že od dvajsetega leta dalje, če ste se nekateri z duhovnim začeli ukvarjati, ker je to moderno in ker morda zdravstvo malce šepa in le ni takšno, kot smo si ga zamislili, ali iz drugih razlogov, ki so nedvomno dobri. »Potem mi bo pa kakšna knjiga tujega avtorja, se ve, pomagala,« rečete. In potem mi marsikdo, marsikatera spredava marsikaj, kar se je naučil/-a v teh nekaj letih, kar sama živim že leta in mi maha s sezname licenc, ki jih je pridobil/-a tam in tam od tega in onega. »In prav je tako,« si rečem. Vse ob svojem času in ravno takrat, ko nekdo potrebuje, kar pač išče ali najde. In ja, saj rada poslušam, včasih komentiram, včasih ne. Pred časom sem na vse pretege svetovala, pa sem prišla do zaključka, da je najbolje, če rečem, da sem super, če pritrujem, če molčim, če pustim ljudem, da so, četudi večni jamrači. Stvar spreminjanja je povsem nekaj drugega kot stvar sprejemanja. Zaradi biološkega, newtonskega telesa, prej kot slej vsakdo naleti na izzive. Naš tok delovanja zaustavijo poškodbe, bolezni, nesreče. Ravnoesje se izravnesi, izzveni in v takšnem stanju vzniknejo vprašanja. Največkrat: Zakaj jaz/ta/oni? Zanimivo je, da v življenju človečuljka, ki mu pravimo pametno bitje (pa bi rekla, da temu ni ravno tako), obe polovici možganov delujeta kot tesno povezani in ne prevladuje ena ali druga, kot se je mislilo doslej. Možgani nenehno usklajujejo vse vidike delovanja preko poti, ki jih prej nismo cenili. Nekatere poti potekajo prek posebnih celic, imenovanih astrociti ali zvezdne celice. In ja, možgani so pretanjeno usklajeni in ja, misel je s tem povezana in zame še vedno najmočnejša. V mojem življenju, priznam, je bilo bolezn, nasprotovanj, občutkov nemoči malo morje in postali so opredeljujoči kontekst, da sem začela v sebi iskati trdnjši notranji teren, na katerem bi lahko gradila zdrave temelje, da sem začela raziskovati sebe preko vsega, kar me lah-

ko odkrije. Avtorica kot znanstvenica in raziskovalka opisuje podrobne izkušnje na področju znanosti in na poti zdravljenja ter omogoča, da vsakdo razišče lastno zmožnost zdravljenja na vseh ravneh. Ustvarja ravnovesja med biologijo in snovnimi/duhovnimi svetovi, od katerih ima vsak svojo energijo. Avtorica uvodoma razlaga, zakaj se je podala na duhovno raziskovanje, nato pa piše o navdihujočem osebnem popotovanju zdravljenja, o obsmrtni izkušnji, hoji po žerjavici in učenju pri balijskih zdravicah ter šamanih. »Nikakršnega občutka nisem imela o minevanju časa, nikakršne skrbi o tem, koliko je ura ali o tem, da bi morala kar koli storiti, razen biti povsem navzoča. Povsem nepričakovano presenečenje sem doživela, da bi ta veličasten kraj lahko bil moj cilj: bila sem namreč zagrizena ateistka. Nikdar še nisem slišala za obsmrtne izkušnje in niti slutila nisem duhovnih izkušenj v razširjenih resničnostih ...« Pri duhovnem zdravljenju ne vemo natančno, kako se zdravljenje uresniči v dimenzijah kraja in časa, nedvomno pa veliko pripomoremo z vero v dobro in predvsem v pozitivno, kar se mi zdi, da pišem že ves čas. Napredek je velikokrat počasen in morda neenakomeren, morda ne takojšnji, vendar čudovit, kadarkoli do njega pride.

Želim vam veliko napredka v vsem, kar počnete, predvsem pa v vsem, kar mislite ...

Objem do naslednjega branja ●

Patricija Dodič

TELEFON MESECA MAJA

honor 9 Lite

REDNA CENA 7,91€
24 x

5,83€
NA MESEC

V PAKETU SE VEČ Z BONOM 100 €

Za vsako storitev
Telemach, ki jo
opravite pri nas
prejmete DARILLO.

Pooblaščen prodajalec:

FOTO FANTASY

Bazoviška c.32
6250 Ilirska Bistrica
Tel: 070 777 277

Akcijska cena velja od 3. 5. 2018 do 31. 5. 2018 ob nakupu na obroke hkrati s sklenitvijo ali podaljšanjem naročniškega razmerja za navedeni paket z vezavo 24 mesecev. Razlika med redno in akcijsko ceno se všteta v prejšnjo ugodnost ob vezavi. Pred nakupom in sklenitvijo naročniškega razmerja se o podrobnih pogojih ponudbe pozanimajte na www.telemach.si, na prodajnih mestih Telemacha ali na 080 22 88.

telemach mob.

10 LET DELOVANJA ŽENSKE PEVSKE SKUPINE TUŠČAK BAČ

Prvo desetletje glasbenega ustvarjanja so članice Ženske pevske skupine Tuščak proslavile v cerkvi sv. Ane na Baču v družbi Mladinskega pevskega zbora OŠ Toneta Tomšiča Knežak, Pevske skupine Pasarela in Klapa Škvadra.

»Ne bi mogli prešteti, koliko življenj je že krenilo na pravo pot, koliko življenj se je ohranilo ali koliko življenj je dobilo novo svetlobo zaradi nje – glasbe. Glasba je izmed vseh umetnosti najbolj petična, najmočnejša in najbolj živa, zato združuje vse, ki se ji prepustijo, in premaguje marsikatero oviro,« je pomen glasbe izpostavila članica ŽPS Tuščak Branka Knafelc, ki je skupaj z voditeljem in članom PS Pasarela Erikom Delostom uspešno vodila dobro uro in pol trajajoč koncert.

Ljubitelji petja in glasbe so najprej prisluhnili gostiteljicam večera – članicam Ženske pevske skupine Tuščak, ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Tuščak Bač. Ker na mladih svet stoji, so pevke ob svoji prvi okrogli obletnici medse povabile Mladinski pevski zbor OŠ Toneta Tomšiča Knežak, ki nastopa na vseh

šolskih prireditvah in se vsako leto predstavi na reviji *Naša pomlad*. Oder je zasedla tudi četverica nadobudnežev z Beguga kamna, ki so se poimenovali *Pevska skupina Pasarela*. V slabih treh letih delovanja pod okriljem KD Tuščak so nastopili na mnogih prireditvah, prepevajo pa slovenske ljudske pesmi, slovenske popevke in dalmatinske klapske pesmi. Kot pove njihovo ime, ki predstavlja »ladijski mostiček« oziroma desko, po kateri pridemo na jadnico, so občinstvo uspešno popeljali na nepozabno vokalno jadranje. Za pridih dolgih poletnih noči je poskrbela *Klapa Škvadra*, ki je za preplet dalmatinskega melosa in slovenske zabavne glasbe požela bučen aplavz. Osem pevcev iz Košane ima za seboj že veliko koncertov po Sloveniji, Hrvaški in Italiji, dobro pa sodelujejo s slovenskimi in hrvaškimi klapami, saj vsako leto v juniju organizirajo srečanje klap v Gornji Košani. Večer so uspešno sklenile slavljenke z izvedbami priljubljenih ljudskih pesmi.

ZGODOVINA ŽENSKE PEVSKE SKUPINE TUŠČAK

Jeseni leta 2008 se je med članicami KD Tuščak porodila ideja, da bi ustanovile pevski zbor. Prve vaje so bile prijetno presenečenje, saj se je na vabilo odzvalo kar 20 žensk, željnih petja. Na vsakih vajah se je zboru pridružila še kakšna nova članica. V desetih letih se je število pevk spreminjalo in se zdaj ustalilo na petnajsterici, ki zavzeto prepeva pod vodstvom Morene Hostinger.

Prvič so skupaj zapele na božičnem koncertu v Knežaku. Pevke zagotavljajo, da je bila trema velika, a želja, da zapojejo ubrano, je bila močnejša. Aplavz poslušalstva jim je dal vedeti, da so na pravi poti in jim vlil obilo volje za nadaljnje delo. Pevke so doslej nanizale 88 nastopov, organizirale veliko uspešnih koncertov, najbolj pa so ponosne na to, da so se letos že osmič predstavile na reviji *Primorska poje* in da so svoj kraj s pesmijo predstavile v oddaji *Na obisku*.

NAČRTI ZA PRIHODNOST

Na vprašanje, kaj članice Ženske pevske skupine Tuščak načrtujejo v prihodnosti, odgovorijo z verzi Josipa Hašnika iz pesmi *Pevec*: »Sem pevec in peti je vse mi na sveti. Zakaj bi ne pel? Četudi je delo mi čelo ogrelo, vse trude premagam in pesmice zlagam. Je delo končano in vse že zaspano, nazadnje še eno zapojem pošteno. Zakaj bi ne pel?« ●

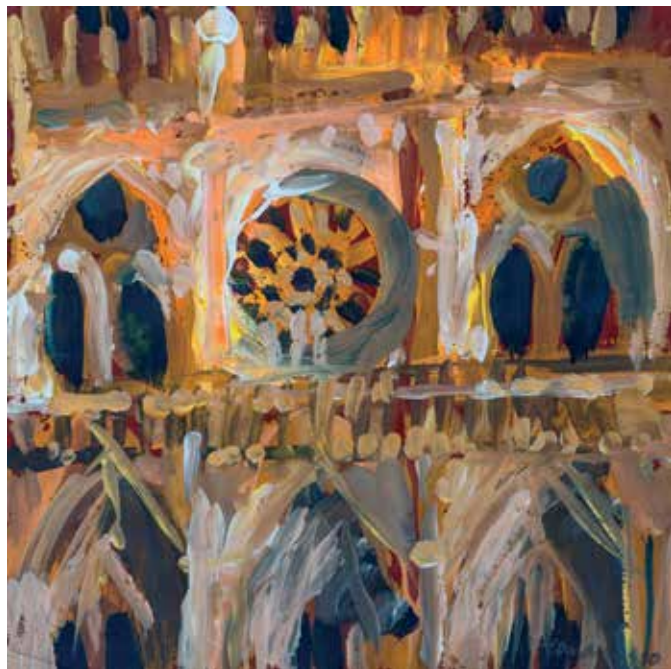
PARIŠKI UTRIP V GALERIJ DOMA NA VIDMU

Akademski slikar Veljko Toman se je na Bistriškem predstavil s svojo najodmevnejšo razstavo o njegovem doživljanju francoske prestolnice. Razstava *Pariški utrinki* je najprej oda slavni in mogočni notredamski katedrali.

»Ta ogromna, pompozna masa kamna, zložena v neko mistično obliko koničastih, v nebo se vzpenjajočih form z okraski, ki so me spominjali na vrbove mačice, me je popolnoma fascinirala. Vsak dan sem se odpravil na kratek sprehod okrog te kamnite gmote in moram reči, da me je pritegnila tako močno, da sem v svojem ciklu pariških motivov, ki jih je v dveh mesecih nastalo okrog tristo, velik del posvetil notredamski katedrali. Slikal sem jo kot svojo ljubico, ki mi je čedalje bolj odkrivala svoje čare,« je svojo naklonjenost nepogrešljivi pariški znamenitosti opisal umetnik Veljko Toman.

Dela v mešani tehniki od akvarela do akrila so nastala med avtorjevim študijskim bivanjem v Parizu v decembru leta 1990 in januarju 1991. »Dvomesечно študijsko bivanje v pariškem »slovenskem ateljeju« v Cite des Arts je Tomanu omogočilo raziskovalna potepanja po tej slikarski metropoli in bolj temeljito iskanje

motivov, ki naj prekoračijo običajno prakso tistih samo nekaj dnevnih ponavljanih tipičnih, že poznanih, tako rekoč turističnih pogledov na »paradne motive« tega pituresknega mesta. Slikarjeva radovednost si je lahko vzela čas, da je mimo njih izbrskala poglede »iz drugega kota«, pa zato rojevala podobe docela drugačne od utečenih »uradnih panoram«,« je v katalogu *Iz pariške skicirke* slikarjevo ustvarjanje opisal sedaj že pokojni akademski slikar Marijan Tršar, ki je pohvalil tudi Tomanovo odkrivanje stavbnih posebnosti: »Katedrali Notre-Dame – tej nepogrešljivi relikviji francoske prestolnice – je našel celo vrsto pogledov iz nenavadnih perspektiv. Predstavlja jo v različnih izrazih, tako žarečo v soncu ali zastrto v baladno temo. Njegova

domišljija se polno razbohoti v do sedaj nevidnih izrisavah njenih arhitektonskih detajlov, domišljeno variranih ne samo v osebnih barvnih različicah, marveč tudi v bolj ali manj zračno trepetljivih igrah svetlobe in sence. Prav v teh doseže vrhunce svojih razpoloženskih interpretacij.«

Izbranih 25 umetniških del pa poleg notredamske cerkve očara tudi z motivi mestnih vedut, panoramskimi prizori in motivi stavb ter plovil na Seni.

Slikar Veljko Toman, ki se je rodil v Splitu, je leta 1971 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Maksimu Sedeju. Končal je tudi podiplomski študij restavratorstva pri prof. Mirku Šubicu. Zaposlen je bil v Mestnem muzeju Ljubljana, po upokojitvi pa še vedno ustvarja v domači Rakitni. Svoje znanje prenaša tudi na mlajše rodove, saj je mentor številnim ljubiteljskim slikarjem, ki delujejo v Kulturno umetniškem društvu Paleta na Cerkniškem.

Otvoritev razstave, ki je očarala obiskovalce, je z glasbeno interpretacijo odlično dopolnil mlad harmonikar Gašper Fabjančič, ki svoje znanje pridobiva pri profesorju Zoranu Lupincu v Glasbeni šoli Ilirska Bistrica. Za predstavitev pa je poskrbel umetniški vodja Galerije Rajko Kranjec. ●

PREPLET ŠTIRIH LETNIH ČASOV V KNEŽAKU

Foto klub Anton Ažbe iz Škofje Loke je z razstavo Štirje letni časi navdušil vse ljubitelje dobre fotografije, ki so se zbrali v prostorih Pumpa bara v Knežaku.

»Člani Foto kluba Anton Ažbe smo se odločili, da vam pokažemo pokrajinske posnetke v vseh štirih letnih časih. Večino zanimivih motivov za naše posnetke smo poiskali kar v domači okolici. Vsak od dvanajstih avtorjev je po svoje pristopil k fotografiji, vsekakor pa je več poudarka na kompozicijskih elementih. Mislim, da so naši motivi lepo poživili vaš razstavni prostor,« je članom bistriškega Foto kluba Sušec zaupal Peter Pokorn ml. iz škofjeloškega foto kluba.

Sodelovanje Škofjeločanov z Bistričani se je pričelo tedaj, ko so člani Foto kluba Anton Ažbe ocenjevali delo svojih kolegov na zadnjem *Ex tempore*. Sodelovanje v žiriji so nadgradili še z gostujočo razstavo.

Da jim je izlet na Bistriško še kako ugajal, so dokazali ob koncu nagovora, ko so člane bistriškega foto kluba pozvali na Gorenjsko: »Dovolite mi, da vas v imenu Foto kluba Anton Ažbe povabim, da pridete v Škofjo Loko, kjer boste postavili svojo razstavo. Veselim se vašega obiska, saj bomo obenem pripravili še kratek izlet po naših slikovitih gričih, ki so od centra mesta oddaljeni slabih dvajset kilometrov.«

Na otvoritvi razstave, ki se je odvijala v petek, 13. aprila 2018, je za glasbene vložke poskrbel odličen domač kantavtor Tone Škrlič. ●

ANDREJA KRANJEC NA VIDEOFESTIVALU NARAVE V LJUBLJANI

Mlada bistriška umetnica Andreja Kranjec, ki v tem času zaključuje magistriraj na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, je sodelovala na *Videofestivalu Narave 15*, ki se je odvijal v Bežigrajski galeriji 2 od 10. do 13. aprila 2018.

Na festivalu je sodelovalo dvanajst umetnikov in umetnic. Tema video del pa je bila podoba narave in človekovo bivanje v naravi. Andreja je sodelovala z videom *Potovanje*, ki ga je posnela leta 2014, in je simbol za poetično hrepenenje človeka po svobodi in lepoti v naravi. Poleg Andreje Kranjec so na razstavi sodelovali tudi: Nina Baznik, Boris Beja, Domen Dimovski, Gaja Golja, Davorin Marc, Amir Muratović, Jaša Muller, Anže Sever, Sandra Vaupotič in Miha Vipotnik. Kurator festivala je bil Miloš Bašin. ●

Petar Nikolić

PRIMORCI BEREMO 2018 – od izvira Soče do Sečoveljskih solin

Bralna pobuda *Primorci beremo* letos beleži že dvanajsto ponovitev.

Primorske splošne knjižnice, vse od izvira bistre Soče do modrega Jadranskega morja in Sečoveljskih solin, spodbujajo bralce, da sežejo po slovenskih avtorjih. Na bralnem seznamu je letos 63 proznih in 11 pesniških del. Prevladuje leposlovje za odrasle, nekaj knjig pa je tudi za malo mlajše (ali mlade po srcu) in poljudno-znanstvene literature z različnih področij.

Projekt, ki letos odpira svoja vrata na svetovni dan knjige, 23. aprila, soobliku-

je vseh 10 primorskih splošnih knjižnic: Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Mestna knjižnica in čitalnica Idrija, Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica, Mestna knjižnica Izola, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Mestna knjižnica Piran, Kosovelova knjižnica Sežana, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, Narodna in študijska knjižnica v Trstu s Knjižnico Damirja Feigla v Gorici.

Primorski bralci imajo do 9. novembra čas, da preberejo najmanj pet proznih del in eno pesniško zbirko ter oddajo bralna znamenja z osnovnimi podatki o knjigi in bralcu.

Vabljeni k sodelovanju v Knjižnico Makse Samsa Ilirska Bistrica! ●

PREDRAG DJORDJEVIĆ – Z NAMEŠČENIM ATLASOM DO BOLJŠEGA ŽIVLJENJA

HUMANUP METODA NAMESTITVE ATLASA – PRVEGA VRATNEGA VRETENCA

Med izpopolnjevanjem tega odkritja z osnovnimi spremembami in dopolnitvami je naš izumitelj Predrag Djordjević dosegel epohalno odkritje in razvil popolnoma učinkovito HumanUP metodo namestitve atlasa. Njegova metoda je uporabna že pri otrocih, ker jim omogoči zdrav rast in razvoj, sočasno pa je še kako pomembna tudi pri starostnikih, saj jim olajša, izboljša in vsestransko popeljša zadnje življenjsko obdobje. Zbirka izkušenj prerojenih iz različnih starostnih obdobji najbolj slikovito priča o razponih izboljšanj zdravja in počutja po namestitvi atlasa.

Prof. dr. Rainer Seibel, eden od svetovnih vodilnih strokovnjakov za hrbtenico,

je dokazal, da je prvo vretence pod lobanjo – atlas – pri absolutni večini ljudi v svetu zamaknjeno.

Več kot sto let pred njim je utemeljitelj moderne kiropraktike Daniel Palmer zaznal, da je premaknjenost atlasa z njegovega točnega anatomskega položaja vzrok skoraj vseh bolezni in zdravstvenih težav. Vedel je, da bi s (po)vrnitvijo atlasa v naravni položaj dosegel precej boljšo komunikacijo možganov s telesom, izboljšanje pretoka krvi in posledično tudi hitrejšo regeneracijo (obnovitev, poživitev) organizma.

Sto let kasneje je Švicar Rene Schümpferli spoznal, da se atlasa ni treba dotikati ali ga premikati, ampak je dovolj

že z masažo sprostiti ligamente (vezi) v zatilju. Tako se položaj atlasa in lobanje uskladi v naraven položaj, kar posledično sprosti pritiske na živčne, krvne in limfne poti.

V prvih mesecih po namestitvi atlasa pride do sprememb, ki so znak, da se stanje vašega organizma izboljšuje. Prednost namestitve atlasa je v tem, da ozdravitev po njegovi namestitvi poteka veliko hitreje kot izguba zdravja, ki je po štiridesetem letu starosti zaradi zamaknjenosti atlasa praviloma zelo hitra.

Vabimo vas, da se nam pridružite **15. maja 2018 ob 17. uri v Domu na Vidmu**, kjer bo predsednik društva *Sožitje Ilirska Bistrica* Tonjo Janežič gostil izumitelja HumanUP metode in priznanega strokovnjaka, atlasologa Predraga Djordjevića, in atlasologinjo Jožico Ramšak.

Po koncu predavanja bo sledil brezplačen pregled atlasa in po želji tudi namestitve.

Čas je, da odpravite vzroke bolezni in si zagotovite boljše zdravje in počutje! ●

Tonjo Janežič

NA OŠ PODGORA KUTEŽEVO »S PESMIJO V POMLAD«

V sredo, 28. marca, so na Osnovni šoli Podgora Kuteževo pripravili prireditev *S pesmijo v pomlad*.

Nastopili so tisti učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo. Nina Uljan, Sebastjan Prosen in Monika Knez so zaigrali na klavir, Lana Vrh na klarinet, Lana Celin

se je predstavila s kitaro, Maša Peruzin pa s harmoniko. Zaplesale so članice baletnega oddelka: Lana Vrh, Vanesa Uljan in Zarja Hrenovec. Folklorna skupina in

gledališki krožek sta združila moči in ustvarila plesno-gledališko točko *Mala družinska veselja*. Vrtčevski otroci so se predstavili s tremi točkami. Najprej so nam pokazali, kako pripravijo svoje možgančke za delo in učenje, nato pa so zapeli angleški pesmici pod vodstvom Tadeje Logar. Svoj nastop so zaključili s pesmijo *Mravljica*, ki so jo pripravili z učiteljico glasbe Saro Česnik. Učenci 1. in 2. razreda so nam v angleščini zapeli pesmico o vremenu. Naš program sta popestrili glasbeni skupini *Rojčevih 5* in klapa *Škvadra*. ●

Nastja Grlj in Mikela Simčič, 9. razred

NAJ VAS OPIJA SAMO POEZIJA!

Ta moto smo si člani *Literarnega društva Ilirska Bistrica* izbrali, da bi proslavili 21. marec, svetovni dan poezije – letos že tretjič. Ostali smo zvesti svojemu konceptu – poezijo ponesti med ljudi.

V petih lokalih so obiskovalci ta dan ob kavi ali kaki drugi pijači dobili zvitek s pesmijo enega od naših članov ali članic. Menda je bil odziv obdarovancev kar dober. Nekdo je celo prosil natakario za list in pisalo in nemudoma napisal svojo pesem! Mogoče je bila prva v njegovem življenju ali pa jih ima doma že poln predal, kdo ve. Kakorkoli, pesnjenje je očitno nalezljivo, in kdor pesni, ima rad lepoto iz besed, ki nam polpeša ali celo osmišlja vsakdanje življenje.

Druga društvena dejavnost na ta dan pa je obisk naših članic in članov pri osnovnošolcih. Tudi tokrat so se podali na OŠ Antona Žnideršiča. Pesnici Nadja Gombač in Ana Seles sta svoje pesmi prebirali šestošolcem in ti so jim pozorno pri-

sluhili. Pesnik Aleksander Borenovič pa je posedel z devetošolci in nato še z osmošolci. Presenetil jih je s svojim virtualnim avtorjem, ki mu je »podtaknil« svoje verze, pa tudi s povabilom, naj še sami preberejo kaj svojega. Oboji so se vabilu kar pogumno odzvali in Aleksander je bil presenečen nad njihovo neposrednostjo in odprtostjo.

Dan, mavričen od metafor in rim, ki ne bo izpuhtel v pozabo kot dim. ●

Helena Pirih Rosa

SVET V UČILNICI – OBISK ŠTUDENTKE IZ LITVE NA OŠ DRAGOTINA KETTEJA

Svet v učilnici ali *World in classroom (WIC)* je pobuda Centra Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS), ki se uspešno izvaja že od leta 2013 naprej. Študentom, ki prihajajo v Slovenijo na študentsko izmenjavo (Erasmus+, Erasmus Mundus, CEEPUS itd.), je omogočeno, da obišejo vrtec ali šolo in predstavijo svojo mednarodno izkušnjo, državo in kulturo, iz katere prihajajo. Letno se izvede vsaj 15 obiskov študentov na osnovnih, srednjih šolah in vrtcih. Gostujoči študenti postanejo učitelji za en dan in učencem predstavijo svojo državo, kulturo, svoj materni jezik, zapojejo pesem, značilno za njihovo državo, ali predstavijo značilne jedi in priljubljene športe.

(povzeto po file:///C:/Users/HP/Downloads/Predstavitev_WIC_2017.pdf)

Tako smo se tudi na OŠ Dragotina Ketteja odločili, da povabimo medse gostujočega študenta ali študentko. V petek, 16. marca, nas je obiskala Audrone Lečaita iz Litve. Zelo smo se razveselili njenega obiska. Takoj, ko je prišla, se je priključila pouku angleškega jezika v obeh oddelkih 6. razreda in v 8. razredu pri učiteljici Alenki Lukač Segulin. Audrone, študentka vzhodnoazijskih študij in korejščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, je bila učencem nadvse zanimiva. Še posebej jih je navdušila z zapisovanjem imen v korejščini. Zelo doživeto je predstavila svojo državo in se približala učencem, tako da so tudi po končanem pouku ostali z njo in se sproščeno pogovarjali o temah, ki zanimajo najstnike. Skupaj z učiteljema Vesno Boštjančič in Matevžem Sakelškom je učence naučila dveh iger pri pouku športne vzgoje. Učenci so se z nasmeški na obrazih pretvarjali, da so samuraji in princeske, vitezi in zmaji.

Audrone se je dobro pripravila na svoj obisk pri nas. Pristopila je tudi k skupini, ki je vadila za tekmovanje iz prve pomoči in nato svoj dan zaključila v oddelku podaljšanega bivanja pri učiteljici Bojani Škabar, kjer so jo učenci sprejeli z navdušenjem. Samozavestno so se preizkusili v znanju angleščine in ji zastavili tisoč in eno vprašanje.

Po odhodu iz šole si je Audrone ogledala še znameniti Sušec in nekatere čudovite koticke našega mesta ter povedala, da se

bo še letos vrnila v Ilirsko Bistrico, v kolikor bo le imela možnost, saj je v naši družbi zelo uživala. Nam sta tako ostala neprecenljiv spomin in izkušnja, ki jo priporočamo tudi ostalim.

Alenka Lukač Segulin

VTISI UČENCEV:

Kot že veste, je v petek na našo šolo prišla zelo zabavna in prijazna študentka iz Litve. Drugo uro smo se zbrali v učilnici varstva vozačev, kjer nam je predstavila svojo državo in tamkajšnje življenje. Bilo mi je zelo všeč in upam, da pride na našo šolo še kdaj kakšen tuji študent.

Pri angleščini je imela dobro predstavitev. Pri športu smo se z njo igrali zelo zabavne igre. (Maša K. Š., 6. b)

Meni je bilo zelo všeč, saj nismo imeli pouka angleščine. Pri športu pa smo se z njo igrali zabavne igre. Naučila nas je tudi šteti do deset. (Lana Batista, 6. b)

Meni je bilo zelo všeč, saj je govorila angleško in smo se preizkusili, kaj znamo. Pri angleščini mi je bilo zanimivo, ker nam je predstavila Litvo. Šport z njo pa je bil trikrat bolj zabaven, ker nam je pokazala njihove zelo zanimive igre. (Nika Urbančič, 6. b)

Bilo je super, ker smo se naučili nekaj novih besed in iger. Govorila je dovolj razumljivo. Hitro se je tudi naučila šteti po slovensko. Predstavitev je bila zelo poučna in zanimiva. Zaradi nje je bil dan veliko bolj zanimiv. Hvala, da si nas obiskala. (Sara Ljubič, 6. b)

Bilo je nepozabno! Všeč mi je bilo to, da je govorila angleško, saj smo se lahko dodatno naučili kakšnih angleških besed. Zelo zanimivo je bilo tudi, ko nam je predstavila Litvo. Pri športu pa nas je naučila dve zelo zanimivi igrici. Vsi skupaj smo tudi poskusili šteti do 10, ampak so bile besede tako zahtevne, da smo jih takoj pozabili. (Nina Kragić, 6. b)

Všeč mi je bilo, ko je govorila v svojem jeziku in nam pri športu pokazala igre. (Elisa Štemberger, 6. b)

Bilo je zelo lepo. Naučila sem se par števil v njenem jeziku. Ker sem imela v petek rojstni dan, sem ji dala sladkarije, ona pa mi je podarila litovske bombone. Predstavila nam je zelo zanimivi igrici. (Gaja Gombač, 6. b)

Bilo mi je všeč, ker sem se naučil šteti do 5 in ko smo se igrali pri športni vzgoji. (Jernej Benc, 6. b)

Bilo je zelo dobro, ker smo spoznali državo in se naučili šteti. Najboljše je bilo, ko smo se naučili nove igre. (Rok Rutar, 6. b)

Bilo mi je zelo dobro, ker sem spoznal njihovo državo in se naučil nekaj iger ter besed. (Črt Vičič, 6. b) ●

BRALNA NOČ S KETTEJEM

V petek, 6. aprila, smo se tretješolci ob 19. uri ponovno dobili na šoli. Bili smo polni pričakovanj, saj je bila pred nami prav posebna noč, in sicer *Bralna noč s Kettejem*. S seboj smo prinesli spalne vreče in veliko dobre volje.

Učiteljice so nam predstavile pesnika in pisatelja Dragotina Ketteja, po katerem se imenuje naša šola. V knjižnici smo prebirali njegova dela. Še posebej so nam bile všeč basni, pesmice in pravljice za otroke. Po večerji smo ustvarjali na različnih delavnicah – oblikovali smo Kettejev bankovec in znamko; dramatizirali nekatere basni; sestavili in oblikovali vabili za ogled Kettejeve rojstne hiše in premskega gradu. Na nočnem pohodu po mestu nas je pot vodila mimo Kettejevega spomenika do Kettejeve ulice, v kateri stoji stavba Kettejevih sorodnikov. Šele ko se je bližala 23.

ura, smo se v učilnici končno namestili v svoje spalne vreče. Prisluhnili smo Kettejevi pravljici *Skopulja z nogavico*, ki nam jo je prebrala učiteljica. Pravljica nas je hitro uspavala, a zbudili smo se zgodaj, ker nismo navajeni spanja na trdi podlagi. Po zajtrku smo odšli na Prem, kjer smo obiskali Kettejevo rojstno hišo in premski grad. ●

Učenci 3. a in 3. b OŠ Dragotina Ketteja
Ilirska Bistrica z učiteljicami Nevico,
Dolores in Matejo

STAREJŠI KOŠARKARJI OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA SLOVENSKI PODPRVAKI

Osnovna šola Antona Žnideršiča je v sredo, 4. aprila 2018, gostila zaključni turnir 52. Košarkarskega Superšolarja. Poleg domače ekipe so se na turnir uvrstili še košarkarji iz OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica, OŠ Karla Destovnika Kajuha iz Šoštanja in OŠ Domžale. Starejši dečki bistrške šole so osvojili odlično 2. mesto.

Ekipa starejših dečkov je konec marca prav tako na domači šoli zmagala v finalu regije zahod in se v košarki uvrstila med štiri najboljše slovenske osnovne šole. Na finalnem turnirju so Bistričani najprej zmagali proti ekipi iz Šoštanja, in sicer 50 : 43, ter se uvrstili v finale. V napeti tekmi za prvo mesto pa Bistričanom ni uspelo premagati OŠ Domžale. Z rezultatom 41 : 65 so postali slovenski košarkarski podprvaki.

Košarkarski turnir se je začel s slovensko himno v izvedbi Otroškega in Mladinskega pevskega zbora osnovne šole, nato so plesalke iz vseh razredov zaplesale ob pop in hiphop ritmih. Učence, učitelje in starše, ki so navijali na polnih tribunah, so nagovorili ravnateljica šole Karmen Šepec in gostje: Jernej Va-

lentinčič, pomočnik trenerja slovenske članske reprezentance, koordinator Košarkarskega Superšolarja Grega Brezovec in Gašper Plestenjak iz Zavoda za šport Republike Slovenije Planica.

Večina uspešnih košarkarjev šolske ekipe je sicer članov domačega košarkarskega kluba *Plama-pur*, v katerem trenirajo pod vodstvom Marka Širclja.

Osnovna šola Antona Žnideršiča se za sodelovanje pri organizaciji zahvaljuje tudi Tadeju Primcu, Milošu Valenčiču (TV Galeja) in Marku Vidmarju. ●

Anja Hofman

ODLIČNI REZULTATI MLAJŠIH BISTRIŠKIH KOŠARKARJEV

V minulih dneh so mlajši bistriški košarkarji dosegli dva za našo sredino odmevna rezultata. Televizijska hiša *Sportklub* je organizirala mednarodni turnir *Basket4kids* za fante do 13. leta starosti. Na ta turnir je bilo povabljenih 16 klubov iz Slovenije, ki so bili ocenjeni, da se v njih zelo dobro dela z mlajšimi selekcijami.

Moštvo fantov *KK Plama-pur* je po osvojitvi področnega turnirja v Sežani zaigralo na finalnem turnirju štirih najboljših moštev v Sloveniji. Šele v finalu so morali priznati premoč vrstnikom iz moštva *KK Helios Suns Domžale*, ki potujejo na finalni turnir regij, ki se bo odigral v Beogradu v času finalnega turnirja *Evrolige*.

Nekaj dni zatem je košarkarskemu moštvu *OŠ Antona Žnidaršiča*, v večini sestavljenemu iz igralcev mladinskih selekcij *KK Plama-pur*, uspel še en lep dosežek. Pred polno domačo dvorano so se prebili do finala projekta *Superšolar* – tekmovanja slovenskih osnovnih šol. V finalu so morali priznati premoč Domžalčanom, a kot je s ponosom poudarila ravnateljica šole ga. Karmen Šepec, je to doslej največji uspeh katerekoli osnovne šole v naši občini v zadnjih 48 letih.

Obe moštvi je vodil trener mlajših selekcij bistriškega košarkarskega kluba Marko Šircelj. K navedenima uspehoma mora-

mo dodati še zmago moštva fantov do 15 let, ki so pred časom slavili na močnem mednarodnem turnirju na Hrvaškem.

Veseli smo, da so fantje del naše sredine, saj z dobrimi uvrstitvami promovirajo našo občino v širšem slovenskem okolju, hkrati pa ta šport še bolj bližajo mlajšim igralcem in tistim, ki to šele postajajo. To daje smisel bistriškemu košarkarskemu klubu, ki tako dokazuje, da temelji na odličnem delu z mladimi košarkarji, ki dobivajo priložnost tudi v članskem moštvu v 2. Slovenski košarkarski ligi. ●

Za KK Plama-pur, Tomaž Slavec, predsednik kluba

POHOD ZA ZDRAVJE PO KETTEJEVI POTI

Ob svetovnem dnevu zdravja smo člani *Društva diabetikov Ilirska Bistrica* organizirali že tradicionalni pohod po Kettejevi poti.

Na 21 kilometrov dolgo pot se nas je podalo okrog 50 pohodnikov domačinov, prišli pa so tudi iz Ljubljane, Pivke in Divače. Na pot nas je pred Osnovno šolo Dragotina Ketteja pospremila ga. Sonja Čeligoj Koren s pesmijo Dragotina Ketteja in z lepimi besedami, tako da smo lažje prispeli do rojstne hiše Kettejeve matere. Ga. Sonja in Majda sta nas tam že čakali s čajem in pecivom, nato pa smo v zmernem tempu nadaljevali pot do Novakovega mlina.

Dolžnost vsakega sladkornega bolnika je, da skrbi, da je njegov krvni sladkor čim bolj v mejah normale! Pred Nova-

kovo domačijo so Ivan in Venčka Bergoč ter Cvetka Renko poskrbeli, da so si vsi, ki so želeli, izmerili krvni sladkor, nato pa smo jim postregli še s slovenskim zajtrkom (med pohodniki se je slišalo, da je to »bistrški frůšt«). Malica in počitek, nato pa pogumno še do Prema, kjer nas je pričakala predstavnica TIC grad Prem ga. Nives Memon. Ogleдали smo si Kettejevo rojstno hišo ter Razstavo velikonočnih šeg in običajev na premskem gradu. Glede na različne starosti pohodnikov (najmlajša je štela 4 leta) in telesne zmogljivosti smo se od nekaterih poslovili že na Premu, osta-

li pa smo se mimo Ivankotovih in čez Topolc vrnili nazaj v Ilirska Bistrica. Za nami je bil prečudovit sončen dan, poln lepih vtisov in zadovoljstva. Brez obljub in stiskov rok, da se naslednje leto spet vidimo, seveda ni šlo!

Moji sladkorčki: Ivan, Venčka, Edo, Silva, Majda, Janja, Jože, Vojko, Emil in Marica, spet ste mi dokazali, da smo ekipa, s katero se lahko marsikaj naredi! Hvala vsem! Hvala tudi TIC Ilirska Bistrica za pomoč pri obveščanju in TIC grad Prem za gostoljubnost na Premu. ●

*Andreja Rebec, dipl. san. inž.,
predsednica DD Ilirska Bistrica*

TEKAŠKO DRUŠTVO BISTRČ USPEŠNO IZPELJALO TEKMO NOTRANJSKO-KRAŠKE ATLETSKE LIGE

V četrtek, 29. marca, je v športni dvorani OŠ Antona Žnideršiča 130 mladih atletov iz atletskih in športnih društev ter osnovnih šol iz širše regije svoje športne zmogljivosti preverjalo v štirih individualnih in eni štafetni disciplini v okviru tekmovanja Notranjsko-kraške atletske lige 2017/18.

Osnovnošolski otroci in mladina, ki so prišli iz OŠ Notranjski odred iz Cerknice, OŠ dr. Ivana Korošča iz Borovnice, iz AK Pivka, AK Postojna, ŠD Hopla iz Sežane, ŠD Tek je lek iz Logatca, iz domačega Tekoškega društva Bistrč in okoliških šol, so tekmovali v šprintu na 30 metrov, v suvanju težke žoge, skoku v daljino z mesta, teku na 300 metrov in v štafetnem teku na 400 metrov. Čeprav gredo čestitke prav vsem udeležencem tekmovanja, še posebej pa dobitnikom medalj, izpostavljamo izjemne dosežke mladih atletov iz domačega Tekoškega društva Bistrč, ki svoje sposobnosti brusijo na treningih pod budnim očesom trenerjev. Pri šprintu na 30 metrov so v posameznih starostnih kategorijah Maja Volk, Ana Samokec, Katja Tomšič in Aljaž Polh osvojili prvo, Tinkara Grlj in Gaja Gulja pa tretje mesto. V teku na 300 metrov sta Tinkara Grlj in Maja

Volk osvojili prvo, Val Primc drugo in Špela Ujčič tretje mesto. Pri skoku v daljino so mladi atleti TD Bistrč dosegli tri prva mesta (Aljaž Polh, Gaja Gulja in Katja Tomšič), eno drugo (Ana Samokec) in eno tretje mesto (Vita Gombač). V suvanju težke žoge sta vso konkurenco v svoji kategoriji premagala in prvo mesto dosegla Vita Gombač in Taj Božič, na stopničko nižje pa sta se uvrstila Lina Volk in Urban Frank. V štafetnem

teku so domači atleti dosegli eno prvo mesto (Maja Volk, Ana Samokec, Ana Rome in Špela Ujčič) in obe drugi mesti v kategoriji 2007 in mlajši (dečki: Taj Božič, Lovro Rome, Maj T. Vujković in Val Primc; deklice: Lina Ferlež, Vita Gombač, Lina Volk in Katja Tomšič). Pri organizaciji teka je sodelovalo 21 prostovoljcev (od tega 8 atletskih sodnikov), večinoma iz domačega Tekoškega društva Bistrč. ●

11. BISTRŠKI TEK IN 2. MILANJA TRAIL

TEK MED PISANIM CVETJEM KRAŠKIH TRAVNIKOV

Tekaško društvo Bistrč vabi v **soboto, 9. junija 2018, ob 10. uri** vse ljubitelje teka na tradicionalno tekaško prireditev Bistrški tek – Milanja trail. V kategoriji članov se tekmuje na 10

kilometrov (Bistrški tek) ter na 17 in 31 kilometrov (Milanja trail). Osnovnošolska mladina tekmuje na razdaljah od 300 do 1000 metrov, predšolski otroci pa v zabavno-spretnostnem poligonu (Cicitek).

Tekmovalne proge potekajo po jugovzhodnih obronkih Snežniške planote, start in cilj pa sta na Črnih njivah. Proge so speljane po dobro utrjenih makadamskih poteh med visokimi borovci in cvetočimi kraškimi travnički, daljši progi pa prečkata tudi slikovito razgledno sleme Milanje (poznano tudi kot Volovja reber) z najvišjim vrhom Velika Milanja (1099 m), kjer domujejo velike zveri in ptice ujede (planinski orel, beloglavi jastreb). Ob lepem vremenu je s slemenoma moč opazovati Julijske Alpe in celo italijanske Dolomite. Najdaljša proga prečka tudi Kozlek, s katerega se po razglednem robu Snežniške planote, ki se v strmi stopnji bohota nad dolino reke Reke, skozi borov gozd in preko cvetočih travnikov spustite do cilja.

Več o prireditvi, tekmovalnih progah, rekordih in ostalem dogajanju na tekaški prireditvi ter prijavi si lahko preberete na spletni strani društva in prireditve: <http://tdbistrč.org> oz. <http://milanjatrail.eu> ali na <https://www.facebook.com/milanjatrail/>. ●

KUHARSKA DELAVNICA »ZA PRAZNIKE NAJBOLJŠE«

V soboto, 24. marca, sta Ivan Zatković iz podjetja Zdrava skušnjava in Marjan Krebelj pripravila kuharsko delavnico na temo velike noči.

V uvodnem delu delavnice je Ivan obiskovalce seznanil s hranili in pripomočki, ki jih najpogosteje uporablja, in jim razkril nekaj trikov, ki mu pomagajo pri pripravi njegovih nadvse okusnih in kar je najpomembnejše – zdravih sladici. Nato je pripravil okusen čokoladni puding iz rožičeve moke in avokada, presno sadno torto z gozdnimi sadeži in presni štrudelj iz hrušk. Udeleženci delavnice so vse dobrote poskusili in prejeli recepte, da se bodo v pripravi sladici lahko preizkusili tudi sami in se ob tem res dobro posladkali.

V nadaljevanju so obiskovalci prisluhnili kratkemu Marjanovemu predavanju. Govoril je o makrobiotiki in hrani za mirna čustva. Makrobiotika je, kot pravi Marjan, nauk o tem, kako čim bolj polno živeti. Je način prehranjevanja po principih zen filozofije. Temelji na spoznavanju in dožemanju človekove povezanosti z okoljem in se ukvarja z vprašanjem, kako lahko hrana in življenjske navade vplivajo na človekovo počutje. Ker je pomembno, da znamo hrano uravnovešiti, je poudaril, kaj je tisto, kar moramo

uživati v večjih in kaj v manjših količinah. Predstavil je tudi sedem kazalcev zdravja, ki naj bi bili pokazatelji tega, kdaj je človek zares zdrav. Po končani delavnici sta sledila prijeten klepet in degustacija še ostalih presnih tortic. ●

Anja Tomažič

GOZDNI PREPIR

V Knjižnici Kozina je bilo pred dnevi prav malce razdražljivo. Ma res, nooooo! Ne vem, kaj bi naredili, če ne bi bilo malčkov-palčkov-bralčkov, ki so s svojo prisotnostjo pomagali, da ni prišlo do gozdne vojne. Ma res, nooooo! Medo, veverica, zajček in lisica so bili zadnjo pravljичno urico v tem šolsko-knjižničarskem letu nekoliko nemirni – pa ne zaradi sonca niti zaradi pomladi niti zaradi knjižničarke. Ne, ne, ne, ma kaki!

Bolj zato ker je lisica spet nekam šla. Kot ponavadi je zvitorepka nekaj ušpičila, ampak nas to ni motilo, ker sta bili Tamara in Vlasta iz ilirskobistriške Knjižnice Makse Samsa tako prijazni in sim-

patični, da sta nam na koncu prišepnili, da je v gozdu zdaj ponovno mir; da se lahko sprehodimo med čivkanjem ptic in vzbrstelimi popki in diiiiiihamo na polna pljuča. O ja! Ker so zajček, medo veverička in lisička gotovo spet prijatelji in si pripravljajo prvomajski piknik. Gremo stavit! Kakorkoli že, najmlajšim, ki so pravljичno-lutkovno urico preživeli z nami, smo za zaključek pravljичnega obdobja podarili simbolične nagrade.

Hvala, Tamara Hrabar in Vlasta Kirn iz Knjižnice Makse Samsa, da sta nam pričarali povsem nenavadno in lepo pravljичno-lutkovno urico! ●

Patricija Dodič

KOLEDAR DOGODKOV V OBČINI ILIRSKA BISTRICA V MESECU MAJU

4. maj ob 19.00	Pogled skozi objektiv, izvajalca Andrej Udovič in Stojan Spetič, VGC
8. maj od 17.30 dalje	Dotiki angelov, izvajalka Martina Zorza, VGC
10. maj ob 19.00	Predstavitve knjige Kolo sreče. 67 babjepolskih iveri, avtorice Alenke Veber, KMS
10. maj	Koncert nagradencev mednarodnega glasbenega tekmovanja Svirel, Glasbena šola Ilirska Bistrica
11. - 24. maj	Razstava Zvone Ivančič: 160 let južne železnice - samogradnja maket lokomotiv in zbirka znamk na temo železnic, KMS
15. maj od 9.30 dalje	Varnost v cestnem prometu, izvajalec Javna agencija za varnost prometa, DARS, OZRK Ilirska Bistrica, PP Postojna, Združenje FORTOKS, Mala dvorana Doma na Vidmu
17. maj ob 19.00	Bistričani Bistričanom – Marjan Mateta, KMS
17. maj 2018 ob 19.00	Predavanje o zaščitenemu območju Snežnik Ždrocle, Mala dvorana Doma na Vidmu
18. maj 2018 ob 8.00	Svetovalno središče za informiranje odraslih, VGC
19. - 20. maj	Bike and beer festival, Črne njive
23. maj 2018 ob 18.00	Zdravilna zelišča v domačem gospodinjstvu, predavateljica Karmen Pugelj, Mala dvorana Doma na Vidmu
24. maj ob 19.00	Otvoritev Dokumentarne razstave ob 70- letnici Slovenskega kulturno prosvetnega društva Bazovica z Reke, KMS
24. maja 2018	Klavirski recital Tee Jeličič, Glasbena šola Ilirska Bistrica
29. maj ob 17.00	Zaključna prireditev za otroke, ki obiskujejo ure pravljic, KMS
31. maj ob 19.00	Predstavitve knjige Ni je šole brez karjole, avtorja Andreja Jelačina, KMS
1. junij ob 18. uri	Odprtje razstave fotografij v počastitev Vilharjevega leta „Japonska popotovanja skozi čas“, avtorja Gorazda Vilharja, grad Prem
2. junij ob 19.00	Osrednja prireditev ob občinskem prazniku, Dom na Vidmu
8. junij ob 19.00	Fotografska razstava Darka Moharja, Galerija Doma na Vidmu
8. junij ob 16.00	Posaditev sadike najstarejše trte na svetu, grad Prem

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj se je po dolgi in težki bolezni
v 66. letu starosti od nas poslovil naš dragi
mož, oče, nono in brat

ANTON – TONE ISKRA

iz Novokračin

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znan-
cem in še posebej vaščanom Novokračin, ki so nam ob
teh žalostnih trenutkih stali ob strani in s tolažilnimi be-
sedami lajšali našo bolečino.

**Žalujoci: žena Miljenka, sin Dalibor z družino, brat
Franko in sestra Savina z družino**

Permani, Novokračine, Velenje

*Ni smrt tisto, kar nas loči
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.*

(M. Kačič)

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi

MILE MASLO

(25. 11. 1939–24. 4. 2018)

Ob boleči izgubi bi se rada zahvalila vsem in vsakemu
posebej za izrečeno sožalje in besede tolažbe. Hvala
vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in bili
z nami v trenutkih bolečine ob slovesu od njega.

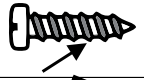
Neizmerno se zahvaljujem vsem zaposlenim v Domu
starejših občanov Ilirska Bistrica za skrbno nego,
nesebično pomoč in razumevanje. Iskrena hvala tudi
osebju Splošne bolnišnice Izola in vsem njegovim
prijateljem, ki ste ga imeli radi.

Prisrčna zahvala gre vsem, ki ste nam pomagali, nam še
vedno pomagajte in nudite oporo.

Njegovi najdražji: hči Kristina z družino

Vrbovo, april 2018

NAGRADNA KRIŽANKA BISTRIŠKIH ODMEVOV

	AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (JOHN)	UVELOST, POSUŠE- NOST	ZDRAVILO, KI VSEBUJE OPIJ	ROBERT REDFORD	KOS SUKANCA	REZULTAT RAČU- NANJA	ENOTA ZA MERJENJE SVETIL- NOSTI, SVEČA
	GLAGOLSKI NAČIN							
	PRVA PREDSTAVA GLEDALIŠ- KEGA DELA PO PREMIERI							
	NOVINAR IN UREDNIK ŽERDIN				RASTLINSKA BODICA			
	TANČICA, VELO				MAROGA- VOST			
	ZVIŠAN TON G					ANA DOLINAR LISASTA, MAROGASTA KRAVA		
	PEVKA HORVAT	DARILO, POKLON	OLGA GRACELJ	OVCE	ŠKOTSKO MOŠKO KRILO			
					UMIVALNIK			
VIŠJA, NADREJENA OBLAST						VRHNJE OBLAČILO		
						ŽELATINA		
ČRKOVA UGANKA, PREME- TANKA						TROPSKA RASTLINA UPADANJE, USIHANJE ORGANA		SOVRAŽNA ŽENSKA
								ELEKTRI- ČAR
IZVIR, POREKLO				POKRIVALO GORENJSKE NOŠE		BOSANSKI RAPER MAAJKA		SAM ELLIOTT
				BARVA KART		NASLOV		STISNJENA DLAN
OSKAR KOGOJ			ČETRTLETJE PRIPADNIK TURŠKEGA LJUDSTVA V RUSIJI				MOŠKI IN ŽENSKI ...	
							SLADKOBA, SLADKOST	
VEČJA SKUPINA PTIC				KELTSKI LJUDSKI PEVEC		AMERIŠKI POSLOVNEŽ JOBS		
				PREBIVA- LEC GRČIJE		GR. MITOL. BOGINJE		
POMOČ: ATROFIJA BARD ERINIJE MANI	MAČJI GLAS	LADJA AR- GONAVTOV IZDELKI ZA ZAŠČITO NOG			PLANINSKA UJEDA		KRATEK POŽIREK	
					KOMUNALNI DELAVEC			
POGONSKI STROJ					KROGLA		ZMIKAVT	
					TEKSTILNI IZDELEK ZA ODEVANJE		ENOCELIČ- NE ŽIVALI, MENJAČICE	
VRSTA VRBE, IVA				ODBOR, ŽIRIJA NARKO- TIČNO SREDSTVO				ŽIVA ROGELJ
								SOKRATOV TOŽNIK
SMUČAR KOŠIR				BOKSAR ZAVEC ZELO VITEK IN HITER PES			RIM. MITOL. DUHOVI UMRLIH OSEL (PRI- MORSKO)	
ALAN TURING		8. GRŠKA ČRKA				ABECEDNI SEZNAM IMEN		
		4. IN 1. ČRKA				LIONEL RICHIE		
VEČERNI OBROK HRANE						LJUBIMKA		
OBDOBJE KENOZOIKA, KO SE JE POJAVIL ČLOVEK						IZDELO- VALEC REŠET		

Geslo nagradne križanke pošljite na naslov: **Bistriški odmevi, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica** s pripisom »Nagradna križanka«, **najkasneje do 22. maja 2018.**

Gostišče KAMBRA poklanja 3 nagrade:

1. nagrada: plošča Kambra za dve osebi | 2. polnjeni čevapčiči za eno osebo | 3. nagrada: palačinke Kambra za eno osebo

Geslo prejšnje križanke: **GOSTILNA IN PICERIJA KLEDA.** Izžrebali smo tri nagrajence:

- OCVRTE KALAMARE S POMFRIJEM IN SOLATO prejme **EMA LUDVIK**, Podgraje 6, 6250 Ilirska Bistrica,
- PICO PO IZBIRI prejme **BRINA BAŠA**, Dobropolje 1b, 6250 Ilirska Bistrica,
- HAMBURGER prejme **ROMAN MALJEVAC**, Kuteževo 31, 6250 Ilirska Bistrica.